

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 05. kül. p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 5. péntek /mti/-

párizs: folytatja munkáját az fkp xxiv. kongresszusa

moszkva: a szocialista internacionálé küldöttségének látogatása

hanoi: nyikolaj ogarkov látogatása

luanda: malmierca kubai külügyminiszter tárgyalásai

stockholm: claude cheysson francia külügyminiszter megbeszélései

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülásszaka

bangkok: lord carrington brit külügyminiszter tárgyalásai

new york: velajati iráni külügyminiszter megbeszélései

bonn: bizalmi szavazás

df kd

06.41

050282 0578

el

[Handwritten signature]

--

sk0002 4 230 mtik1002

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható

budapest, 1982. február 4. /mti/

február 8. hétfő

- alexander haig amerikai külügyminiszter látogatása
spanyolországban

- az afrikai egységsszervezetnek a nyugat-szaharai probléma
rendezését elősegíteni hivatott bizottsága nairobiában tartja ülését

február 9. kedd

- folytatja munkáját az európai biztonság és együttműködés
kérdéseivel foglalkozó madridi találkozó

február 10. szerda

- havannában megkezdődik a x. szakszervezeti világtalálkozó
/15-ig/

- haig amerikai külügyminiszter portugáliában tárgyal

február 11. csütörtök

- haig amerikai külügyminiszter marokkóba utazik

- thorbjörn fallén svéd miniszterelnök kilenc napos hivatalos
látogatásra indiába érkezik

február 12. péntek

- a chilei néppel vállalt nemzetközi szolidaritás napja

- 11. jános pápa afrikai körútra indul, amelynek során
felkeresi nigériát, benint, gabont és egyenlítői-guineát /19-ig/

- alexander haig amerikai külügyminiszter romániába látogat

február 13. szombat

- megkezdődik a kanadai kommunista párt xxv. kongresszusa

de
20
S

- a ciprusi török szövetségi állam megalapításának 7.
évfordulóján az ország rész függetlenségének kikiáltására készülnek

- politikai dialfeszítést rendeznek berlinben

... ur kd

06.44 050282 1410

--

sk0003 4 230 mtik1004

rövid hírek

szovjet tengerészek - segítségnyújtás

athén, 1982. február 5. /taszsz/ - két görög halász életét
mentette meg a „vilkivo”, nevű szovjet kereskedelmi hajó
legénysége. a két athéni horgász motorcsónakja hirtelen viharba
került és kormányozhatatlanná vált. a közelben tartózkodó szovjet
teherhajó azonnal az életveszélyben lévő halászok segítségére
sietett, fedélzetére vette a viharos tengeren hánykolódó csónak
utasait, és elephis kikötőjébe szállította őket.

norvégia - hadgyakorlat

oslo, 1982. február 5. /taszsz/ - nagyszabású nato-
hadgyakorlatot tartanak február-március folyamán norvégia északi
részén. az „alloy express 82”, fedőnevű hadgyakorlaton mintegy 15
ezer amerikai, kanadai, brit, nyugatnémet, olasz, holland,
luxemburgi és norvég katona, valamint hadihajók és harci gépek
vesznek részt.

usa - repülőgépanyahajók

washington, 1982. február 5. /dpa/ - az egyesült államok két új
atommeghajtású repülőgép-anyahajót szándékozik építeni - jelentette
be caspar weinberger amerikai hadügyminiszter a képviselőház hadügyi
bizottsága előtt. tájékozott források szerint a bizottság szerdai
bizalmas ülésén weinberger azt is közölte, hogy az amerikai
hadiflottát az évtized végéig 600 hajóval bővítik.

... tu pl

07.07 050282 1278

de
20
S

--

sk0004 4 230 mtk1005

Lengyel hírek /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. február 4. /mti/ - a Lemp központi bizottsága titkárságának felhívására az üzemi pártszervezetek és alapszervezetek egymás után hozzák létre a különleges munkacsoportokat, amelyek fő feladata, hogy megakadályozzák az iparcikkek árának túlzott emelését, mint emlékeztetés, a kb-titkárság rendelete szerint a munkacsoportoknak ötven százalékban közvetlenül a termelésben részvevő dolgozókból kell állnia, s helyet kell biztosítani a párton kívüliek számára is. a munkacsoportok a helyes árképzés mellett a vállalati szociális- és lakásalap megfelelő felhasználására is ügyelnek. gondoskodnak arról, hogy saját vállalatuknál a legalacsonyabb fizetésű dolgozók, a sokgyermekes szülők, a gyermeküket egyedül nevelő anyák és a nyugdíjasok megkapják a szükséges kedvezményeket.

a Lemp radomi vajdasági bizottságának plenáris ülésén wladyslaw baka, a kormány reformügyi megbízottja hangsúlyozta, hogy nem lehetséges visszalépés a szükségállapot körülményeihez alkalmazott gazdasági reformtól. mint a miniszteri rangú megbízott elmondta: a gazdasági reform továbbra is erősen hat az érzelmekre, hiszen az új gazdálkodási rendszer bevezetésére nagyon nehéz, bonyolult helyzetben került sor. feltétlenül szükség van azonban arra, hogy a gazdaságot hozzáigazítsák a tényleges szükségletekhez és lehetőségekhez.

x x x

Varsóban csütörtökön együttes ülést tartott a Lemp, az egyesült parasztpárt és a demokrata párt parlamenti képviselőcsoportjának elnöksége. a tanácskozáson a létrehozandó állambiróság tevékenységi és jogköréről volt szó. egyetértés alakult ki abban, hogy törvényben kell rögzíteni az állami vezető tisztségeket betöltő személyek alkotmányos felelősségének alapjait és formáit. a három képviselő csoport vezetősége úgy határozott, hogy a szejm elnöksége elé terjeszti az állambiróság létrehozásáról szóló törvény tervezetét. hasonló kezdeményezéssel lépnek fel a mezőgazdaság és a kisipar vonatkozásában is: a gazdaság mindkét területén alkotmányos garanciákat kívánnak teremteni az egyéni gazdálkodás tartósságára és fejlesztésére. az ülésen kazimierz bārcikowski elnökölt, aki a Lemp képviselőcsoportjának elnöke. /folyt./

x x x

... kn/mh pl

07.11 050282 2389

sk0005 4 230 mtk1006

Lengyel hírek /2. rész/

az egyesült parasztpárt országos bizottságának titkársága állásfoglalásban hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági szolgáltatások árának emelkedését ellensúlyozni kell az egyéni gazdaságok esetében. a dotáció egy részét a minisztertanács gazdasági bizottsága által elfogadott elveknek megfelelően a központi költségvetésből kell fedezni. a támogatásnak főként a saját gépekkel nem rendelkező egyéni gazdaságokra, valamint általában a mezőgazdasági vegyszerekre és a takarmánytermelés fejlesztésére kell kiterjednie.

x x x

Varsóban Jerzy Ozdowski miniszterelnök-helyettes megbeszélést folytatott három katolikus társadalmi szervezet parlamenti képviselőivel. a találkozón a nemzeti egyetértés és a társadalmi megújulás eszméjének megvalósításáról volt szó. hangsúlyozták, hogy a világi katolikusoknak pozitívan kell válaszolniuk arra a felhívásra, hogy aktívan vegyenek részt a nemzeti megmentés állampolgári bizottságaiban. megállapodtak, hogy az ilyen bizottságokban tevékenykedő világi katolikusok még ebben a hónapban konzultatív találkozót tartanak Varsóban.

x x x

a Lengyel felsőoktatási-, tudományos és műszaki miniszter döntése értelmében hétfőtől folytatódik az oktatás kilenc egyetemen, köztük a varsói, a gdanski és a poznani egyetemen is. ez azt jelenti, hogy február 8-tól a minisztérium hatáskörébe tartozó valamennyi felsőoktatási intézmény újra kezdi munkáját, amely előbb a tavalyi diáksztrájk, majd a szükségállapot bevezetése nyomán szünetelt eddig. /folyt./

... kn pl

07.19 050282 1654

ll

30

A

--

sk0006 4 230 mtik1007

Lengyel hírek /3.rész/

a gdanski vajdasági ügyészség gyorsított eljárást folytatott és csütörtökön ítéletet hozott azoknak a személyeknek az ügyében, akik részt vettek a múlt szombati gdanski incidens szervezésében. az ügyészség ötvenegy személyt három havi, tizennyolc hónapos, harminchármat pedig egyhavi elzárásra ítélte. mint emlékeztetés, a balti-tengeri kikötővárosban lezajlott múlt heti rendezvényekben többségükben közép- és főiskolások vettek részt.

a sziléziai katonai körzet bírósága ítéletet hirdetett azoknak a vádlottaknak az ügyében, akik a múlt év decemberének második felében lélektani és fizikai terrort alkalmazva, a szükségállapot ellenére, kilenc napos sztrájkot szerveztek a ziomowit-szénbányában. a katonai bíróság előtt tizennyolc személy állt. közülük az egyik hét évi, a többi háromtól négy és fél évig terjedő szabadságvesztést kapott. a slupski katonai körzet bírósága háromtól négy és fél évig terjedő szabadságvesztéssel sújtotta a regionális „szolidaritás” szervezet három volt aktivistáját, miután azok a szükségállapot intézkedései ellenére sem hagytak fel korábbi tevékenységükkel: a rendkívüli intézkedések életbe lépése után is a szocialista államot rágalmazó, zavarkeltésre irányuló plakátokat és röpcédulákat terjesztettek.

kn/mh pl

07.24 050282 1295

--

sk0007 4 230 mtik1008

brezsnyev-javaslat - amerikai elutasítás

washington, 1982. február 5. /mti/ - az egyesült államok elnöke csütörtökön lényegében elutasította a szovjetunióknak azt a javaslatát, amely a közép-hatótávolságú rakéták számának 1990-ig kétharmaddal való csökkentésére szólított fel.

reagan elnök újságírók előtt kommentálva leonyid brezsnyevnek ezt az indítványát, kijelentette, hogy washington ragaszkodni fog az ugyanevezett nullamegoldáshoz, vagyis ahhoz, hogy a szovjetunió szerelje le összes közép-hatótávolságú rakétáit a nato rakétatelepítési tervének feladása ellenében.

le

30
A
S

szovjet részről ezt a tervezetet, amelyet a héten paul nitze amerikai küldöttségvezető hivatalosan is a tárgyalóasztalra tett, ellenben a közép-hatótávolságú nukleáris rakétákról folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon, nem fogadják el, mivel a nukleáris hadászati egyenlőtlenségének nem bizonyítható tételéből indul ki.

erőegyensúly

br/zsa kd

07.38 050282 0925

--

sk0008 4 230 mtik1009

amerikai költségvetés

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 5. /mti/ - az amerikai kormány hétfőn előterjesztendő 1983. évi költségvetési tervezetében a katonai költségvetés 34 milliárdos emelését javasolja, s csaknem ugyanennyivel - 31 milliárddal - csökkenti a népjóléti programokat.

mint az amerikai fővárosban csütörtökön ismeretessé vált, a reagan-kormány ismét a szociális kiadások megnyirbálásával próbálja elkerülni a gazdasági katasztrófát, amely az újra növekvő kamatlábak és a termeléses csökkenés, valamint a deficit miatt fenyegeti. ennek ellenére a „tervezett deficit”, az új költségvetésben 96 milliárd dollár.

reagan jövő évi „takarékosági programjai”, között szerepel az orvosi biztosítás keretének 2 milliárdos, a hátrányos helyzetű gyermekek segélyezésének 1,2 milliárdos, az állami nyugdíjkiegészítések 2,2 milliárdos, az élelmiszersegélyek 2,3-2,8 milliárdos csökkentése.

a kormány megszünteti az alacsony jövedelműek igényeire szabott lakásépítési programját, „alapítványt”, alakítja át az oktatási minisztériumot, s egyúttal megszünteti a tanulmányi segélyprogramok javarészét. csaknem 30 százalékkal csökkenteni kívánja az elnök az amerikai környezetvédelmi ügynökség költségvetését, csaknem három milliárdot von el az állami szakmai továbbképzési programoktól, jöhetnek az egyesült államokban a közel tíz százalékos munkanélküliség a szakképzett munkaerő hiányával párosul.

br/zsa kd

07.42 050282 1484

le

A
S

sk0009 4 270 mtik1010

moszkvai csempészügy

moszkva, 1982. február 5. /mti/ - két év alatt több mint egy millió rubel értékű műkincset - középkori ikonokat, értékes festményeket, arany és ezüst egyházi kegytárgyakat, antik órákat, régi fegyvereket, érméket - csempészeit ki az nszk-ba egy, a közelmúltban moszkvában teleplezett és elítélt banda.

mint a trud című lap beszámol róla, jevgenyij bugrov moszkvai lakos és öt társa 1979-1981 között példátlan méretű csempészvállalkozást hajtott végre. bugrov hamburgban élő bátyja biztatására, s a tőle kapott indulótőke segítségével műtárgyak sokaságát vásárolta fel országszerte magánszemélyektől, majd a kincseket bűntársaival a moszkvában dolgozó nyugati diplomatáknak árut szállító külföldi kamionok megvesztegetett sofőrjeinek közreműködésével az nszk-ba juttatták. a hamburgban élő bugrov gondoskodott az értékesítésükről, s arról, hogy testvérének és társainak moszkvában mindig megfelelő összeg álljon rendelkezésére újabb áruk beszerzéséhez. a szovjet fővárosba érkező kamionok ezrével szállították a farmernadrágokat, divatos női kendőket, japán órákat. a közvetítők több tízezer rubelt és nyugati valutát is eljuttattak a moszkvai beszerzőknek.

a moszkvai városi bíróság a teleplezett csempészeket és valutaüzéreket súlyos börtönbüntetésre ítélte.

fl/zsa kd

08.00 050282 1325

--

sk0010 4 270 mtik1011

felújított palota a kremlben

moszkva, 1982. február 5. /mti/ - kívül-belül restaurálták, s eredeti szépségében állították helyre a moszkvai kreml egyik értékes műemlékét, a mulattatások palotáját. a kongresszusi palota közelében, a kreml falánál lévő épületet 1652-ben építették a dugazdág, több cárral is rokonságban lévő miloszlavszkij bojár számára. halála után a palota a kincstáré lett, s átalakították színháznak - ekkor kapta a mulattatások palotája nevet. a múlt század utolsó harmadától a kreml parancsnokának otthonául szolgált.

M

a látogatók most ismét eredeti formájában csodálhatják meg a helyreállított, a későbbi ráépítésektől megszabadított palotát. különösen szépek az épület oszlopokkal díszített boltozatos kapui, s az ablakkeretek finom rajzolatú mészke faragványai.

fl/zsa kd

08.02 050282 0824

--

sk0011 4 230 mtik1012

dél-korea-letartóztatások

szöul, 1982. február 5. /adm/dpa/ - a legújabb hírügynökségi jelentések szerint több, mint 11 ezer 600 embert vett őrizetbe csütörtökre virradóan a dél-koreai rendőrség. az őrizetbe vettek egy részét gyorsított eljárással azonnal elítélték.

a hírügynökségek a hírrel kapcsolatban rámutatnak, hogy a kijárási tilalom január 6-án történt feloldása óta ez volt a legnagyobb rendőrségi razzia, amelynek során a főváros összes - 22 ezer - rendőri erőit bevetették.

a hatóságok közölték, hogy ilyen akciókra ezentúl minden hónapban számítani kell. a „bűnözés elleni harc”, jelszavával végrehajtott razziákat a dél-koreai rezsím eszközül használja a haladó erők megfélemlítésére.

a dpa nyugatnémet hírügynökség a szöuli hatóságokra hivatkozva olyan hírt közölt, hogy a letartóztatottakat, 296 személy kivételével, az ötórás razzia után ismét szabadon bocsátották.

te fm

08.04 050282 0931

M

1982.02.05.

sk0012 4 230 mtik1013

malaysia-kambodzsa - kínai kommentár

peking, 1982. február 5. /mti/ - datuk seri mahathir mohamed malaysiai miniszterelnöknek kuala lumpurban elhangzott meglepő kijelentése az elkerülhetetlenre világít rá a látszólag vége-hossza nincs kambodzsa-vitában - írta kommentárjában a hongkongi south china morning post.

mahathir mohamed az asean interparlamentáris szervezetének tanácskozásán kilátásba helyezte: országa esetleg nem támogatja többé a bukott „vörös khmerek”, az ensz-ben, s a lépést - a south china morning post szerint - esetleg az asean többi tagországa /thaiföld, indonézia, fülöp-szigetek, szingapur/ is követné. a miniszterelnök röviddel azután nyilatkozott így, hogy a kína támogatását élvező „vörös khmerek”, elutasították az ugynevezett laza koalíciót szorgalmazó szingapuri tervet. az elképzelés szerint a száműzetésbe szorult kambodzsai ellenzék három csoportja - a „vörös khmerek”, valamint szihanuk és son sann frakciója - a phnom penh-i kormány megdöntéséig, viszonylag önálló és egyenrangú felek koalícióját alkotná, utána pedig választásokat írnának ki, amelyen külön-külön indulnának.

a south china morning post szerint azonban éppen a kilátástalan tervek és a frakció állandósult marakodása készítette az asean egyes vezetőit arra, hogy tulnézzenek a jelenlegi helyzeten: „a heng samrin-rendszer három éve van hatalmon, csaknem olyan hosszan már, mint ameddig a vörös khmerek voltak, s nincs jele annak, hogy vagy belső konfliktus, vagy külső erő képes lenne megdönteni. ezzel egyidőben a phnom penh ellenőrzése alatt élő lakosság életszínvonala javult. ezek a realitások döbhentették rá az asean vezetőit arra, hogy amennyiben a két fél /az asean és a heng samrin-kormány/ ki tud jönni egymással és amennyiben garantálva lenne thaiföld függetlensége, jóléte, a legjobb megoldás születne meg a békétől évtizedek óta megfosztott térség számára,„

nc/so kd

08.15 050282 1926

1982.02.05.

sk0013 4 230 mtik1014

salvador

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 5. /mti/ - újabb tömegmészárlás történt a salvadorban, egy hónappal azután, hogy a junta katonái morazan-megyében több mint ezer parasztot öldöstek le.

az efe hírügynökség közölte el salvadorból, hogy a hondurasi határnál lévő nueva trinidad településen múlt szombaton négyszáz polgári személy „vesztette életét,„ a hírügynökség a salvadori hadsereg egyik szűkszavu bejelentésére hivatkozik. ez közli annak a támadásnak a tényét, amelyet a salvadori hazafiak intéztek a városban állomásozó katonaság ellen, s bejelenti, hogy a harcokban kétszáz polgári személy is életét vesztette. ezt a számot később a cenzurázott helyi sajtó 400-ra helyesbitette.

hitelt érdemlő források is megerősítették, hogy nueva trinidadban a hadsereg újabb tömeggyilkosságot hajtott végre. mint az idézett források rámutattak, a katonai vezetés „partizánokként,„ kezeli a polgári lakosokat is. amikor nueva trinidadban értesültek arról, hogy a hazafiak támadásra készülnek, összefogdosták az idejében el nem menekült embereket és válogatás nélkül legéppuskázták őket - férfiakat, nőket, gyermekeket és öregeket.

megfigyelők felhívják a figyelmet arra: mindez akkor történt, amikor reagan elnök aláírásával biztosította a washingtoni kongresszust arról, hogy salvadorban „tisztelőtben tartják az emberi jogokat,„ s ezzel szabaddá tette az utat a juntának szánt amerikai katonai támogatás nagyarányu növelése elől.

szerte latin-amerikában felháborodással és aggodalommal fogadják a washingtonból érkező egyre nyugtalanítóbb híreket. hitelt érdemlő források szerint ugyanis reagan elnök eltökélte, hogy ha másként nem lehetséges, akkor kész több ezer amerikai tengerészgyalogos salvadorba küldésével megmenteni a juntát. ez - mondják illetékes latin-amerikai körökben - a háboru „vietnamizálásával,„ lenne egyértelmű.

nem kevesebb nyugtalaniságot keltett haladó latin-amerikai körökben az az értesülés sem, hogy az egyesült államok a salvadori „piszkos munkát,„ egyelőre argentinával szeretné elvégeztetni. jól értesült források úgy tudják, hogy a buenos airesben tartzkodó amerikai küldöttség a többi között argentin csapatok közép-amerikába való küldésének lehetőségéről tárgyal argentin katonai vezetőivel.

ml/zsa pn

08.21 050282 2334

kül

- 12 -

1982.02.05.

sk0014 4 230 mtik1016

cheysson stockholmban

stockholm, 1982. február 5. /reuter/ap/ - kétnapos látogatásra a svéd fővárosba érkezett csütörtökön claude cheysson francia külügyminiszter.

érkezése után rövid megbeszélést folytatott ola ullsten svéd külügyminiszterrel, majd az esti órákban rövid kihallgatáson fogadta őt xvi. károly gusztáv király. tervek szerint pénteken thorbjörn fa:lldin miniszterelnökkel, valamint olof palméval, az ellenzéki svéd szociáldemokrata munkáspárt elnökével, volt kormányfővel is találkozik.

svéd külügyi források szerint a svéd vezetők a lengyelországi helyzetről és más nemzetközi témákról tárgyalnak majd a francia diplomácia vezetőjével. a madridi konferencia, az atomfegyvermentes övezetek kérdése, továbbá az ugynevezett észak-dél párbeszéd ügye is a megvitatandó kérdések listáján szerepel.

cheysson látogatására akkor kerül sor, amikor kiéleződtek az ellentétek a francia és a skandináv légitársaság között. az air france és a sas elkeseredett viteldijháborút vív egymással. a sas a közelmúltban bevezette az olcsóbb „euroclass” osztályt üzletemberek számára, amit a franciák ellenznek. a tárgyalások a múlt héten megszakadtak és jelenleg egymást tulliicitálva csökkentik a párizs és skandinávia közötti járatok tarifáját. várható, hogy ez a téma is szóba kerül cheysson mostani stockholmi látogatásain. ezt valószínűsíti, hogy a francia külügyminisztert elkísérte jean-claude paye, aki francia részről vezette az egyelőre kudarcot vallott air france-sas tárgyalásokat.

... kj fm

08.26 050282 1536

..-

sk0015 4 230 mtik1017

nszk - enyhülés

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. február 5. /mti/ - a hidegháborúhoz való visszatérés ellen foglalt állást, és a szocialista országokkal folytatandó gazdasági együttműködésért szállt sikra dieter hoffmann, a nyugatnémet bank für gemeinwirtschaft /bfg/ vezetője.

kül

- 13 -

1982.02.05.

a szakszervezeti tulajdonban lévő bank vezetősége szerint a kelet-nyugati kereskedelemmel éppen olyan időszakban lehetne támogatni az enyhülési politikát, amikor a nemzetközi légkör jelentősen megromlott. ennek az együttműködésnek egyik fontos állomása a szovjet-nyugatnémet földgáz-cső szerződés, amely a legteljesebb mértékben megfelel az nszk gazdasági érdekeinek.

a nyugatnémet pénzügyi vezető azt a véleményét hangoztatta, hogy semmi sem veszélyezteteti annak a mintegy 900 millió márkának a visszafizetését, amelyet bankja kölcsönzött Lengyelországnak. hoffmann a lengyel adóságállomány átütemezését is lehetségesnek nevezte, ehhez azonban szükséges a még 1981-ért esedékes kamatok megfizetése, s a „politikai rendezés”, mellett a lengyel gazdaság teljesítőképességének fokozása is. a lengyel pénzügyi nehézségek kapcsán a bank für gemeinwirtschaft vezetője a kelet-nyugati együttműködés tulzott „kiszélesítése”, helyett inkább „óvatosságot”, ajánlott a nyugati gazdasági köröknek.

... fjk/tos fm

08.31 050282 1347

..-

sk0016 4 230 mtik1018

fkp-kongresszus

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. február 5. /mti/ - a francia kommunista párt xxiv. kongresszusa pénteken tovább folytatja a központi bizottság beszámolója feletti vitát, amelyet a csütörtöki nap folyamán-uj vonás gazdagított. az elnök javaslatára ugyanis a délutáni órákban külön vitafórum alakult ki arról a kérdéstről, amelyet az egyik vidéki delegátus vetett fel, arról tudniillik, hogy milyen politikát folytatott a párt vezetősége az elmúlt négy-öt évben. a vita élénkebbé tétele érdekében a felszólalók nem a szónoki emelvényről mondták el hozzászólásaikat, hanem a teremben elfoglalt helyükről beszéltek, elébük hozták a mikrofont, s így számos rögtönzött felszólalásra került sor. élénk, demokratikus vita alakult ki, s ennek során a felszólalók nagy többsége állást foglalt a kongresszus elé terjesztett határozati javaslat mellett. a vita legtöbb résztvevője rámutatott arra, hogy a választási visszaesés miatt nem lehet teljesen negatívan értékelni az elmúlt négy-öt esztendő politikáját, mert végeredményben az fkp által akkor felvetett javaslatok - így az államosítások kiszélesítése, a gazdagok megadóztatása, az alacsony munkabérek felemelése - most öltenek testet a baloldali kormányának programjában.

ll

10.19

ll

a pénteki kongresszusi vita után párizsban, párizs környékén és az ország számos városában nemzetközi szolidaritási esteket rendeznek, ezeken szólnak majd fel a kongresszuson résztvevő külföldi küldöttségek vezetői, a magyar küldöttség vezetője, korom Mihály, az mszmp pb tagja, a kb titkára, a párizs melletti saint-denis egyik kerületében, bobigny-ban rendezendő ünnepi esten szólnak majd fel.

ds/so fm

08.53 050282 1694

sk0017 4 230 mtik1019

papandreu-nyilatkozat

athén, 1982. február 5. /mti-dpa, afp/ - papandreu görög miniszterelnök bonni látogatásáról nyilatkozva kifejezte meggyőződését, hogy nszk-beli megbeszélései megszilárdították görögország pozícióját nyugat-európában, és hozzájárultak a kétoldali kapcsolatok fejlődéséhez.

a görög miniszterelnök csütörtökön tért vissza az nszk-ban tett hivatalos látogatásáról, és újságíróknak kijelentette: nem voltak véleménykülönbségek athén és boinn között, a nyugatnémet fél nem gyakorolt nyomást görögországra, azt várja - mondotta papandreu -, hogy a nyugatnémet fél növeli tőkebefektetéseit görögországban. a görög kormányfő közölte még, hogy hans apel nyugatnémet hadügyminiszterrel tartott megbeszélésén elhatározták a két ország katonai együttműködésének fokozását, s hogy az együttműködés részleteinek kidolgozására hamarosan az nszk-ba utazik georgiosz petosz görög hadügyminisztériumi államtitkár. ilyen együttműködésről az utóbbi hetekben athén és párizs között is folytak tárgyalások.

x x x

a görög parlament csütörtökön elfogadta a szocialista párti kormány első, igen jelentős törvényét, amely az államigazgatás reformját tartalmazza. a konzervatív ellenzék még a szavazás előtt elhagyta az ülést, mivel úgy véli, hogy a kormány a törvény révén saját híveivel váltja fel a konzervatívok által betöltött közhivatali tisztségeket.

az új törvény célja: a közéletben elburjánzott bürokrácia és korrupció megszüntetése, a közigazgatás egyszerűsítése.

te fm

08.58 050282 1531

sk0018 4 230 mtik1020

haiti

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 5. /mti/ - jean-claude duvalier diktátor eltávolította lehetséges politikai ellenfeleit és a hatalmi gépezetbe washington-barát elemeket vont be - ebben látják karibi megfigyelők a haiti szigeten történt személycserék lényegét.

a diktátor, akinek országában az egyesült államokból érkezett haiti ellenzékiek nemrég sikertelen partraszállási kísérletet hajtottak végre, a hét elején átalakította kormányát: 15 miniszter közül ötöt váltott le. ezenkívül nyugdíjaztatta a légierő és az elnöki testőrség parancsnokait és a fővárosi rendőrkapitányság vezetőjét.

haiti menekültkörökben kiemelik annak fontosságát, hogy menesztették az eddigi pénzügy- és gazdasági minisztert, s helyébe marc bazint ültették. marc bazin ugyanis - mondják e körökben - egyértelműen a nemzetközi valuta alap bizalmi embere és szoros kapcsolatokat tart fenn washingtonnal. annak is kiemelkedő jelentőséget vélnek tulajdonítani, hogy a külügyi tárca új birtokosa jean-robert estime, aki - haiti száműzött körök szerint - egyértelműen washington bizalmasa.

bazin és estime „elválaszthatatlan szövetségesek”, és az a tény, hogy mindketten kulcsfontosságú tisztségbe kerültek, a következőt látszik alátámasztani: a nemzetközi valuta alap és az egyesült államok-kormány nem tartja kizártnak duvalier bukását, ám a rendszer folytonosságát mindenféleképpen fenn szeretnék tartani.

a fegyveres erők vezetésében történt változások azoknak a híreknek adnak hitelt, hogy a hadseregben súlyos ellentétek dúlnak és a fegyveres erők egyes vezetői már huzamosabb ideje kérik washingtont arra, hogy szalonképeesebb személlyel cserélje fel duvaliert. haiti száműzött körök a változások lényegét így foglalják össze: duvalier a hadseregben belül levő ellenfeleinek

eltávolításával saját személyi helyzetet igyekeznek megerősíteni, míg más személycserékkel washington megrendült bizalmát szeretné helyreállítani.

ebben az értelemben a bazin-estime kettős garancia lehet az egyesült államok számára ahhoz, hogy a rendszer folyamatossága duvalier nélkül is szavatható. haiti gazdasági, pénzügyi, társadalmi és politikai helyzete ugyanis folyamatosan romlik, s ezt washingtonban is látják. éppen ezért számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a helyzet feltartóztatatlan rosszabodása végérvényesen elmossa a duvalier-család hatalmát fenntartó kényes egyensúlyt.

ml/so pn

09.03 050282 2451

-.-

sk0019 4 230 mtik1021

ensz-izrael

new york, 1982. február 5. /mti-reuter/afp/ap/upi/adn/ - az ensz-közgyűlés rendkívüli ülésén hivatalosan csütörtökön terjesztették be vitára azt a határozattervezetet, amely megbélyegzi izraelt, amiért megtagadja a golan-fennsík bekebelezésére vonatkozó december 14-i törvény érvénytelenítését.

a dokumentum agresszióknak minősíti a szíriához tartozó, s 1967 óta megszállva tartott terület annektálását és javasolja a világszervezet tagállamainak: minden eszközzel törekedjenek izrael teljes elszigetelésére, függesszék fel, illetve szakítsák meg a vele fenntartott diplomáciai, katonai, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat. a határozattervezet továbbá leszögezi: cselekedetei alapján izrael nem tekinthető békeszerető tagállamnak, nem tesz eleget sem az ensz alapokmányában rögzített kötelezettségeknek, sem azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket az 1949-ben elfogadott 273-as számú ensz-határozat alapján vállalt magára. /ezzel a határozattal vette fel a közgyűlés izraelt az ensz-be/.

a határozattervezet ezen megállapítása lehetővé teszi a közgyűlésnek, hogy javasolja izrael kizárását a világszervezetből - ehhez azonban a biztonsági tanács jóváhagyó döntésére van szükség -, vagy függessze fel tagságát a közgyűlésben. kizárásra eddig még nem volt példa, a tagság felfüggesztése azonban a dél-afrikai köztársaság esetében megtörtént 1974-ben, egy hasonlóan megfogalmazott határozat alapján.

ML

10. 20
E

a határozattervezetet eddig 39 állam képviselője látta el kézzel írt támogatása jeléül. nyugati hírügynökségek szerint a péntekre tervezett szavazáson a dokumentum meg fogja kapni a jóváhagyáshoz szükséges többséget. az ensz-közgyűlés által elfogadott határozatoknak azonban nincs kötelező érvényük, a közgyűlés csak ajánlásokat tehet, de - a biztonsági tanáccsal ellentétben - nem kötelezheti a tagállamokat a határozat betartására.

az egyesült államok - mint arról már beszámoltunk - „súlyos következményekkel”, fenyegetőzött, s kilátásba helyezte, hogy a határozat elfogadása esetén nagymértékben csökkenteni vagy megvonja az ensz fenntartásához való jelentős anyagi hozzájárulását. amerikai részről főképp a határozatnak azt a részét kifogásolják, amely kimondja, hogy izrael nem békeszerető állam, és nem tesz eleget az ensz-tagsággal járó kötelezettségeknek.

... km pn

09.21 050282 2334

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

rövid hírek

kolumbiai kábítószer

bogota, 1982. február 5. /afp/ - az utóbbi 14 hónapban háromezer kétszáz tonna kábítószerrel foglaltak le a kolumbiai és amerikai hatóságok a kábítószerkereskedelem felszámolására indított közös akció során - közülük a bogotai amerikai nagykövetség illetékesei. bár ez tűnik a kábítószercsempészes felgöngyölítésére indított eddigi legsikeresebb összefogásnak, ez a hatalmas mennyiségű elkobzott narkotikum még mindig csupán mintegy 30 százaléka az 1980-ban kolumbiából illegális úton az egyesült államokba juttatott marijuanának. kolumbia szállítja az egyesült államokban fogyasztott marijuána mintegy 80 százalékát.

fülöp-szigetek

manila, 1982. február 5. /afp/ - a fülöp-szigetek déli részén a több mint egy hete tartó esőzések következtében fellépő árvíz eddig összesen 21 személy halálát okozta. a hatóságok figyelmeztettek, hogy az áldozatok száma minden valószínűség szerint ennél jóval több, mivel már eddig is mintegy 30 ember eltűnését jelentették be.

ML

10. 20
20

atomerőmű - robbanás

South Haven, 1982. február 5. /ap/dpa/ - robbanás történt csütörtökön a michigan állambeli South Haven közelében lévő atomerőműben. egy személy súlyosan megsérült. az eddig ismeretlen okokból kiszivárgó hidrogén gáz okozta a robbanást. a hatóságok siettek közölni, hogy rádióaktív sugárzást nem észleltek.

... sl pn

09.23 050282 1379

sk0021 4 230 mtik1023

namibia - angolai elutasítás

Luanda, 1982. február 5. /mti-afp/ - José Eduardo dos Santos angolai köztársasági elnök határozottan elutasította az öt nyugati ország - egyesült államok, Kanada, Franciaország, Nagy-Britannia és az NSZK - által javasolt namibiai választási rendszert. a kérdésről az államfő Lubango-ban beszélt azon az ünnepségen, amelyen a portugál gyarmatosítók elleni harc kezdetének 21. évfordulójáról emlékeztek meg.

José Eduardo dos Santos kijelentette: az ugynevezett összekötő csoport tagjai által előterjesztett választási rendszer újabb manőver Namibia függetlenné nyilvánításának elodázására és a fehér kisebbség érdekeinek védelmét szolgálja. az államfő hozzátette, hogy az Angola déli részén változatlanul meglévő, Pretoria által előidézett feszült helyzet csupán a Namibiai kérdés igazságos rendezése után szűnhet meg.

Mint ismeretes, Angola és a többi „frontország”, a Délnyugat-afrikai Népi Szervezet /SWAPO/ választási javaslatát támogatja. ez kimondja: Namibiában a terület függetlenné válása után az egy ember-egy szavazat elve alapján kell megválasztani a majdani alkotmányozó nemzetgyűlés tagjait. a nyugati államok ugyanakkor arra hivatkoznak, hogy ez az elv „előnyökhöz”, juttatná a SWAPO-t és az „etnikai elvet”, hangsúlyozzák, amely a Namibia felszabadításáért küzdő szervezetei képviselőit egyetlen törzsrre korlátozná, s egyértelmű előnyhöz juttatná a Pretoria által létrehozott Namibiai bábpartokat.

... km pn

09.26 050282 1484

sk0022 4 230 mtik1024

levél reaganhez - török kp /1. rész/

Nicosia, 1982. február 5. /taszsz/ - a Haravghi című nicosiai lap ismerteti azt a levelet, amelyet Ismail Bilen, a török kommunista párt központi bizottságának főtitkára intézett Ronald Reaganhoz, az Egyesült Államok elnökéhez.

Bilen rámutat az amerikai elnök nyilatkozatainak képmutató jellegére, hangoztatva, hogy Reagan egyrészt „aggódik”, a lengyelországi szakszervezeti szabadságért, másrészt viszont támogat olyan katonai rezsimeket, amelyek durván megsértik a demokratikus szabadságjogokat. „ha ön a munkások és a szakszervezeti jogok védelmezőjének nyilvánítja magát - hangzik a levél - miért hallgat, amikor az egész világ szeme láttára Törökországban lábbal tiporják az igazságszolgáltatást, az emberi jogokat,„

Bilen emlékeztet rá, hogy Törökországban a katonai hatalomátvétel nyomán hatalomra került tábornokok felfüggesztették az alkotmányt, feloszlatták a parlamentet, betiltották a politikai pártokat és a szakszervezeteket. az elmúlt 16 hónapban kommunisták, szocialisták, hazafiak tizezreit vetették börtönbe. több mint ötszáz haladó személyiséget megöltek és jelenleg halálos ítélet fenyegeti a török forradalmi munkásszakszervezetek konföderációjának /disk/ 52 vezetőjét.

„nyilatkozataiban ön minden bizonyíték nélkül a lengyel belügyekbe való beavatkozással próbálja vádolni a Szovjetuniót - állapítja meg a továbbiakban a levél. mindezt akkor teszi, amikor tények sokasága bizonyítja, hogy a más országok belügyeibe való beavatkozás, a fenyegetés, a nyomás és az embargó az egyesült államok külpolitikájának alaptételeivé váltak. a török nép az elmúlt harminc évben saját keserű tapasztalata alapján győződhetett meg erről... az amerikai kormányzat már hosszú ideje erős nyomást gyakorol Ankarára, hogy a „gyorshadtest”, számára Törökország biztosítson támaszpontokat. amerikai érdekekből ön kalandokba sodorja országunkat, az ön kormányzata igyekszik megrontani Törökországnak a Szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz való viszonyát. még a Washington Post is beszámolt arról, hogy a CIA ügynökei vesznek részt a Törökország területéről szomszédunk, Irán ellen indított akciókban. ugyancsak senki számára sem titok, hogy az egyesült államok újabb konfliktusokat kíván előidézni Törökország és Görögország között, mert így szeretné megzavarni szomszédunkat a területén lévő amerikai támaszpontok felszámolásában és a NATO-ból való kilépésben. /folyt./

... pc kd

10.08 050282 2461

del

12-20

sk0026 4 230 mtik1028

sorsa - elutazás

moszkva, 1982. február 5. /mti/ - csütörtökön moszkvából hazautazott kalevi sorsa, a szociálista internacionálé alelnöke, a finn szociáldemokrata párt elnöke, a politikus a szociálista internacionálé leszerelési konzultációs tanácsa küldöttségének élén tartózkodott a szovjetunióban az szkp központi bizottságának meghívására.

a pályaudvaron kalevi sorsát borisz ponomarjov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára és az szkp kb felelős beosztású munkatársai bucsúztatták.

fl/zsa pn

10.27 050282 0567

--

sk0027 4 230 mtik1029

usa - nyugat-európa - földgáz

bonn, 1982. február 5. /mti/ - az egyesült államok változatlanul nem mondott le arról a tervéről, hogy meghiusítja a szovjetunió és nyugat-európa közötti földgázvezeték megépítését. mint a frankfurter runschau pénteki száma közölte, a nato állandó tanácsának szerdai brüsszeli ülésén ez a kérdés volt az egyik fő téma.

a lap brüsszeli tudósítója - jól értesült körökre hivatkozva - azt az álláspontot fogalmazta meg, hogy az amerikai nyomás miatt „növekvő veszély fenyegeti”, a földgáz-cső szerződést. a reagan-kormány, miután megtiltotta a general electric cégnek, hogy alkatrészeket szállítson a vezeték nyugatnémet és francia cégek által gyártandó kompresszorállomásaihoz, most annak felmérésére összpontosítja erőfeszítéseit, hogyan tudná megakadályozni, hogy a hiányzó alkatrészeket a nyugat-európaiak maguk pótolják.

a frankfurter runschau ugyanakkor arra hívja fel a figyelmet, hogy szükség esetén a szovjetunió ausztriából, svédországból és finnországból is beszerezheti a hiányzó alkatrészeket, mivel ezekre az országokra nem vonatkoznak a nato által elrendelt tilalmak.

fkj/zsa fm

10.33 050282 1157

--

sk0028 4 230 mtik1031

weinberger

washington, 1982. február 5. /mti-reuter/ap/afp/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter csütörtök este 9 napos közel-keleti körutra indult, amelynek során szaud-arábiába, ománba és jordániába látogat, hogy megpróbálja fellelendíteni az egyesült államok által szorgalmazott „stratégiai együttműködést”, a térség nyugatbarát rendszereivel.

a pentagon vezetője utban rijad felé megáll londonban, ahol john nott brit hadügyminiszterrel folytat eszmecsere.

várható, hogy weinberger washington hivatalos áldását adja arra a célkitűzésre, amelyet az arab-öböl mentén fekvő hat ország vezetői fogalmaztak meg ugynevezett együttműködési tanácsuk megalakításakor. mint ismeretes, e tanács programja „az öböl biztonsága védelmének”, jelszavát hangoztatva szembe kíván szállni minden „külső fenyegetéssel”, az amerikai kormány szeretné, ha az érintett államok a szovjetunió politikájában látnák ezt a „külső fenyegetést”,

a szaudi hadügyminiszter a közelmúltban megpendítette, hogy a franciák és a nyugatnémetek is hajlandóak lennének kielégíteni rijad fegyvertségét, de szaud-arábia függőben tartja a döntést, mert nem zárkózna el újabb amerikai ajánlatok előtt sem.

megfigyelők szerint washingtont nyugtalanítják az irak-iráni háboruban elért újabb iráni sikerek, mert úgy véli, hogy teherán győzelme „destabilizálná”, az öböl térségét. washington mindazonáltal tartózkodással fogadta azt a jordániai döntést, hogy önkéntesekkel közvetlen támogatást nyújtanak iraknak.

kj fm ha

12.24 050282 1538

Nw

13.14

--

sk0029 4 230 mti1032

kanada - szovjet földgáz

ottawa, 1982. február 5. /mti/adn/ - kanada részvétele a szovjet-nyugat-európai földgáz-vezeték megépítésében legkevesebb 16 ezer munkahelyet biztosít a kanadai gazdaság számára. edward lumley kanadai külkereskedelmi államminiszter közölte ezt ottawában, értékelve a gázvezeték megépítésében való kanadai részvételt a szovjetunióval kötött szerződéseket.

mark macguigan, kanadai külügyminiszter egy sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy a kanadai exportfejlesztési hivatal hiteleket nyújt mindazoknak a cégeknek, amelyek részt vesznek a gázvezeték építésében. a kanadai kormány 600 millió kanadai dollárt szán erre a célra.

az ottawai kabinet állásfoglalásának jelentősége, túlnő az üzlet gazdasági fontosságán. mint ismeretes, az amerikai kormányzat határozottan ellenzi a gázcső-üzletet, megtiltotta, hogy amerikai cégek, vagy akárcsak azok európai vállalatai részt vegyenek az óriási beruházásban. a reagan-kormány egyúttal nagy nyomást gyakorol szövetségeseire: álljanak el a szovjetunióval való együttműködéstől energiaszükségleteik biztosításában. az érdekelt nyugat-európai országok azonban, a washingtoni nyomás ellenére, már megkötötték a szerződést a szovjetunióval.

... pc fm ha

12.51 050282 1246

--

sk0030 4 230 mti1033

nszk-nagy britannia

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1982. február 5. /mti/ - a brit kormány sajátos elégedettséggel figyeli schmidt nyugatnémet kancellár gazdaságélénkítő és munkaalkalom-teremtő programját, amely bizalmi szavazás tárgya a bundestagban. e program szerénynek tűnő előnyei ugyanis abban a fennhangoztatott meggyőződésében erősítik meg thatcher asszony kabinetjét, hogy a schmidtéhoz hasonló költségvetési injekciók csak felületi kezelésre képesek; általuk sem a pangás, sem a munkanélküliség nem szűnik meg.

Nm

margaret thatcher és az általa vezetett „monetarista klub”, éppen ezzel szokott érvelni, amikor a parlamentben és más közéleti fórumokon elutasítja a javaslatokat, hogy az állami költségvetést használják fel a munkanélküliség elleni célokra.

londoni kormánykörökben elégedetten figyelik a schmidt-program méreteit is. a nyugatnémet kormány ugyanis még annyit sem ajánlott meg a szóbanforgó programra, mint amennyit a brit gyáriparosok és a tory-kormány „mérsékeltjei”, nagy-britannia számára feltétlenül szükségesnek tartanak. következésképp, ha thatcher asszony a költségvetésben végképp engedni kényszerül, még a saját tábora által szorgalmazott minimum is óriási engedménynek tűnik - bönhoz viszonyítva.

annak következtében, hogy éppen schmidt, egy szociáldemokrata vezető mutat ilyen véglétes óvatosságot a pénzkinálat manipulálásában, a thatcher-kormány saját munkáspárti-szakszervezeti ellenzékével szemben is erősebbnek érezheti magát.

... ae/tcs lb ha

13.07 050282 1547

--

sk0031 4 230 mti1034

weinberger - közel-kelet /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. február 5. /mti/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter olyan időpontban kezdi meg saúd-arábiai-ománi-jordániai körutját, amikor az egyesült államok minden korábbi meghaladó fegyverkezési programja keretében fokozott erőfeszítéseket tesz közel-keleti katonai befolyásának és jelenlétének kiterjesztésére. a washingtoni tervek szempontjából - beiruti elemzések szerint - kedvező fejlemény, hogy a perzsa-öböl reakciós, nyugatbarát rendszerei elvben megállapodtak a kollektív biztonsági rendszer létrehozásában, közös haderő és intervenció alakulat felállításában.

bár az ugynevezett védelmi szövetség az állítólagos iráni fenyegetés ellen irányul, mégis páratlan lehetőséget kínál a megemelt katonai költségvetésből gazdálkodó, a fegyver kivétel drasztikus növelését tervező washingtonnak arra, hogy kielégítse az öbölmenti államok ugyancsak növekvő fegyvervásárlási igényeit. az érintett hat ország hagyományosan nyugati, főként amerikai piacon

Nm

kül

- 26 -

1982.02.05.

szerzi be fegyvereit, szaud-arábia pedig vitathatatlanul az amerikai fegyverek legnagyobb vásárlója, a tavaly megkötött 8,5 milliárd dolláros szerződéssel.

mint a beiruti an-nahar rámutat, a fegyvervásárlás szükségszerűen maga után vonja a szállítóval való szorosabb együttműködést. „a fegyverekkel együtt jönnek a szakértők, velük pedig a döntéshozatalra gyakorolt nyomás és befolyás.„ különösen érvényes ez a megállapítás a perzsa-öböl gazdag, de katonai és egyéb vonatkozásban elmaradott országaira.

az irak elleni izraeli támadás és a golan-fennsík annektálása némileg keresztetzi ugyan az egyesült államok szovjetellenes közel-keleti stratégiáját, de a reagan-kormány egészében úgy ítéli meg az öbölmenti államok együttműködési tanácsát, katonai szövetségét, hogy annak célkitűzései hosszabb távon egybeesnek az amerikai törekvésekkel. beiruti sajtóértesülések szerint weinberger küldetésének egyik célja éppen az, hogy washington nevében „áldását adja, az együttműködési tanácsra. /folyt./

... bz/zsa ng

13.43 050282 2099

-. -

sk0032 4 230 mtik1035

weinberger - közel-kelet /2. rész/

az amerikai hadügyminiszter ammani látogatása főként azért kelt figyelmet beirutban, mert jordánia kezdetiől fogva támogatja az iránnal háboruzó irakot. a közvetítő szerepet vállaló huszein király állítólag egy iraki-amerikai fegyverszállítási megállapodás megkötését készíti elő. washingtonnak számolnia kell azonban azzal is, hogy irak, illetve irak arab barátai nyílt támogatását ellenséges lépésként fogják értékelni teheránban.

... bz/zsa ng

13.44 050282 0500

Nw

-. -

kül

- 27 -

1982.02.05.

sk0033 4 230 mtik1036

szocintern-küldöttség - közlemény

moszkva, 1982. február 5. /mti/ - február 1-4. között moszkvában tartózkodott a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsának küldöttsége. a kalevi sorsa, a szocialista internacionálé alelnöke által vezetett delegáció moszkvai tárgyalásai annak a tanácskozás-sorozatnak részét képezték, amelyet a tanács képviselői a leszerelés kérdéseiről folytatnak több országban - állapítja meg a látogatásról pénteken moszkvában nyilvánosságra hozott közlemény.

a szocialista internacionálé küldöttségét moszkvában fogadta leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke. leonyid brezsnyev a találkozón ismét megerősítette, hogy változatlan a szovjetunió az enyhülésre, a háborús veszély csökkentésére, a fegyverkezési hajszá beszüntetésére és a leszerelésre irányuló külpolitikai irányvonala.

a szocialista internacionálé küldöttségének tagjai moszkvában átfogó eszmecserét folytattak szovjet szakemberekkel a nemzetközi kapcsolatok és a leszerelés időszerű kérdéseiről. mindkét fél aggodalommal nyilatkozott a nemzetközi helyzet kiéleződéséről, és egyöntetűen kifejezték azt a véleményüket, hogy a nukleáris háború veszélyének megszüntetése korunk legfontosabb, az egész emberiséget érintő feladata. az szkp és a szocialista internacionálé képviselői hangoztatták, hogy a legégetőbb feladat, a béke megőrzése és megszilárdítása érdekében továbbra is kapcsolatban kívánnak maradni és tanácskozásokat kívánnak folytatni egymással - állapítja meg a közlemény.

... fl/dj ai ha

14.16 050282 1591

-. -

sk0034 4 230 mtik1038

aggutt

johannesbürg, 1982. február 5. /dpa/ - holtan találták zárkájában dr. neill aggutt dél-afrikai szakszervezeti funkcionáriust, akit a hatóságok azért vetettek börtönbe tavaly novemberben, mert transvaal tartományban szakszervezetet alakított az élelmiszeriparban dolgozó fekete munkások körében.

Nw

a 29 éves szakszervezeti funkcionárius a rendőri közlemény szerint felakasztotta magát. megfigyelők azonban rámutatnak, hogy 1963 óta összesen 45 fogoly halt meg rejtélyes körülmények között dél-afrika rendőrségi celláiban. a 46-ik aggutt volt közülük az első fehérbőrű személy.

aggutt halála a szakszervezeti szövetség nyilatkozata szerint „ujabb szégyenfolt a biztonsági törvények rendszerén”, ez a rendszer a kormánypolitika ellenzőinek megfélemlítését és bebörtönzését szolgálja. „senki nem tudja, milyen szörnyű élmények vezethettek ahhoz, hogy aggutt felakassza magát”, - hangzik a szakszervezeti szövetség nyilatkozata.

kj lb ha

14.20 050282 0981

--

sk0035 4 230 mtik1039

rövid hírek

romesh chandra

aden, 1982. február 5. /taszsz/ - a jemeni népi demokratikus köztársaságba érkezett romesh chandra, a béke-világtanács elnöke. az indiai politikus a világtanács szombaton kezdődő nemzetközi konferenciájának munkájában vesz részt.

Légitársaság csődje

London, 1982. február 5. /reuter/afp/ - a „laker airways” csődbe jutott - jelentette be pénteken a brit légitársaság elnöke. mint ismeretes, a társaság kezdeményezésére terjedtek el az amerikát és Európát összekötő légitársaságokban azok a légi közlekedést szinte forradalmasító járatok, amelyeknek tarifája jóval alatta van a rendes viteldijaknak. a mintegy 200 millió fonttal eladósodott társaság irányítását minden valószínűség szerint fő hitelezője, a clydesdale bank veszi át.

olasz terrorista

milánó, 1982. február 5. /afp/ - az ugynevezett cossiga-törvény első kedvezményezettjeként szabadlábra került carlo fioroni egykori olasz terrorista. a volt olasz miniszterelnök javaslatára a 70-es években elfogadott törvény minden, a hatóságokkal való együttműködésre vállalkozó terrorista számára büntetésének

Nur

nagymértékű enyhítését irányozza elő. a törvény alapján az 1975-ben emberrablásért és gyilkosságért 27 évi börtönre ítélt fioroni büntetését. - állítólag antonio negrinek, a „munkás autonómia”, elnevezésű terrorszervezet egykori vezetőjének elfogásában való közreműködéséért - már 1979-ben 8 évre csökkentették.

sl ng

14.23 050282 1467

--

sk0036 4 230 mtik1040

pravda-Lemp

moszkva, 1982. február 5. /taszsz/ - a lengyelország különböző részeiből érkező jelentések egyértelműen arra utalnak, hogy az országban a piaci áruhiánnyal összefüggő nehézségek ellenére is stabilizálódik a politikai és gazdasági helyzet - írja a pravda varsói tudósítója.

egyre több jelentés szól arról, hogy aktivizálódnak a lemp szervezetei, és növekszik befolyásuk azon folyamatokra, amelyek a válság leküzdésének irányába mutatnak, írja a lap.

a szükségállapot meghusított az ellenforradalmi fordulatot, ismét rendet teremtett a városok utcáin, és létrehozta az üzemek, a gyárak, az egész népgazdaság normális munkájához szükséges feltételeket. a szükségállapot bevezetése - mint ezt a lengyel sajtó megállapítja - csak a helyzet stabilizálásának feladatát biztosította. az ezután megoldandó feladatok már sokkal összetettebbek.

a soron következő feladat - írja a továbbiakban a tudósító - az állam szocialista alapjainak megszilárdításával, a népi hatalom évei alatt felhalmozódott hatalmas gazdasági potenciál hatékony kihasználásával, s azzal kapcsolatos, hogy létrehozzák a bizalom és az együttműködésen alapuló társadalmi légkört. ezeknek, az ország számára létfontosságú problémáknak az eredményes megoldása - teljesen egyértelműen - a lemp-től, tevékenységének határozottságától és következetességétől függ.

a lemp most a közvélemény figyelmének középpontjában áll. a pártbizottságok gyűlésein, pléniumain, a pártaktivák tanácskozásain a párt sorainak megszilárdításáról, a marxizmus-leninizmus alapján megvalósuló összeforrottságról, harckészségének és a pártmunka operativitásának fokozásáról van szó. mint ismeretes, a lemp-nek

Nur

nehéz megpróbáltatásokon kellett átmennie. a pártot elkeseredetten támadta az ellenforradalom, tagjait fizikai leszámolással fenyegették. nem mindenki állta ki ezeket a megpróbáltatásokat.

azok tartották ki, akik számára az eszme, a kommunista eszmékhez való hűség konkrét ügyet jelent, olyan tetteket, amelyek nem ritkán bátorságot kívánnak meg. ezek az elvtársak nem sajnálják erőfeszítéseiket és idejüket, mindent megtesznek azért, hogy az ország minél előbb kijusson a válságból - állapítja meg végezetül a pravda varsói tudósítója.

te ai
14.29 050282 2251

-.-

sk0037 4 230 mtik1041

madrid - szovjet állásfoglalások /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1982. február 5. /mti/ - a madridi találkozó felújításának küszöbén a szovjet sajtó határozottan arra figyelmeztet, hogy a részvevőknek a sikeres befejezésre kell összpontosítaniuk erőfeszítéseit. azok a kísérletek, amelyek a lengyelországi helyzet megvitatását akarják ráerőszakolni a találkozóra, ellentétesek helsinki szellemével, és arra szolgálnak, hogy megakadályozzák az eredményt, az együttműködés légköre helyett konfrontációt teremtsenek madridban.

ilyen szellemben foglal állást például pénteken a za rubezsom című külpolitikai hetilap vezércikke. „a reagan-kormány most azzal foglalatosskodik, hogy erőszakkal megdolgozza nato-szövetségeseit: vitassák meg a madridi fórumon az emberi jogok állítólagos lengyelországi megsértését. washington megpróbál beavatkozni egy szuverén állam belügyeibe, hogy ezzel a manőverrel eltérítse az értekezlet résztvevőit az európai biztonság, s a népek közötti együttműködés égetően fontos kérdéseinek megvitatásától.„ /folyt./

ki/jp ht ha
14.36 050282 1102

Nu

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

madrid - szovjet állásfoglalások /2.rész/

a szovjetunió, mint azt a sajtóban közzétett állásfoglalások külön is aláhúzzák, pozitív programmal készül a találkozó munkájának felújítására, szövetségeseivel együtt elő akarja segíteni annak sikeres befejezését.

„a szocialista országok arra törekednek, hogy folytatódjék az európai biztonsági és együttműködési értekezlet során megindult folyamat - hangoztatja a za rubezsom vezércikke. - meg kell és meg is lehet sokszorozni azokat a sikereket, amelyeket az európai államok együttes erőfeszítésével eddig elértek. nagy fontossága lenne tehát a madridi találkozó sikeres befejezésének, különösen az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia összehívásának.„

szovjet részről hangsúlyozzák: a madridi találkozó sikeres befejezése, az európai katonai enyhülési konferencia összehívása fontos része lehetne annak a folyamatnak, amely elősegítené a világban jelenleg fennálló súlyos veszélyek csökkentését, a nukleáris katasztrófa fenyegetésének elhárítását, az olyan leszerelési intézkedéseket, amelyekről legutóbb leonyid brezsnyev tárgyalt a szocialista internacionálé küldötteivel. ehhez azonban, mint a napokban a taszsz-nak a pravdában is teljes terjedelemben közölt állásfoglalása hangoztatja, valamennyi részvevő politikai jóakarására és realista magatartására van szükség.

ki/jp ht ha
14.39 050282 1395

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

rövid hírek

karjalainen

helsinki, 1982. február 5. /ap/ - mauno koivisto finn köztársasági elnök pénteken ahti karjalaint nevezte ki a finn bank elnökévé. a központi bank vezetője eddig koivisto volt. a centrupárti karjalainen, aki ugyancsak a jelöltek között volt a januári elnökválasztáson, eddig a finn-szovjet kereskedelmi társaság elnöki tisztét töltötte be.

Nu

összecsapások

Liverpool, 1982. február 5. /afp, reuter/ - ismét heves összecsapások voltak péntekre virradó éjjel Liverpool toxthegy negyedében, amely tavaly nyáron már súlyos faji zavargások színhelye volt - közölte az angol rendőrség. - a fiatal tüntetők és a rendfenntartó erők összecsapásában 8 rendőr megsebesült, kilenc fiatal letartóztattak. a rendőrség közleménye szerint álarcos fiatalok téglákkal, vasrudakkal és üvegekkel támadtak a járőrökre.

Lengyel géprablók pere

nyugat-berlin, 1982. február 5. /ap, dpa, upi/ - egy nyugat-berlini bíróság pénteken 1-4 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtotta azt a tizenkét lengyel fiatalembert, akik tavaly szeptemberben egy nyugat-berlini amerikai támaszpontonra térítették el a loj egyik belföldi járatát.

emberrablás

pistoia, 1982. február 5. /ap/ - négy fegyveres bandita üzeméből rabolt el egy műanyag-gyárost pistoiában. a 56 éves osvaldo ferretti már a harmadik személy, akit elraboltak az idén Olaszországban.

nyugat-európai unió - légi fegyverkezés

párizs, 1982. február 5. /afp/ - nemzetközi konferenciát tartanak február 9-10-én Londonban a nyugat-európai államok légi fegyverkezésének jövőjéről a nyugat-európai unió égisze alatt, jelentette be pénteken párizsban a szervezet sajtóirodája. a tanácskozáson a hét tagállam - belgium, franciaország, az nszk, nagy-britannia, olaszország, luxemburg és hollandia - hadügyminisztériumainak fegyverkezési igazgatói vesznek részt.

gl ha
14.56 050282 1881

-.-

sk0040 4 230 mtik1044

fegyverexport - japán /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. február 5. /mti/ - a japán szocialista párt leleplezte, hogy két japán nagyvállalat, a fegyverexport hivatalos tilalmát megszegve, haditechnológiai adatokat szolgáltatott ki az

Nm

egyesült államoknak. a kavaszaki nehézipari egyesülés a c-1 típusú katonai szállító repülőgép, a sin meiva cég pedig a ps-1 típusú tengeralattjáró-vadász-felderítő harcigép gyártási eljárását adta át. oide sun szocialista képviselőnek a parlament költségvetési bizottságában elhangzott váratlan bejelentése súlyos politikai botrányt kavart, és kinos helyzetbe hozta a kabinetet.

korábban a tokiói újságok első ízben azt is szellőztették: az egyesült államok és japán már a hatvanas években két titkos megállapodást kötött haditechnológiai adatok cseréjére, illetve fegyverek közös kifejlesztésére és gyártására. a kormány ezt követőleg kénytelen volt elismerni a titkos dokumentumok meglétét, ám azt állította, hogy ezek alapján soha nem került sor ilyen jellegű együttes vállalkozásra, 1976-ban pedig a hadiexport tilalmát kiterjesztették a katonai adatok cseréjére és a közös fegyverfejlesztésre is. oide képviselő azonban a gyáraktól szerzett értesülésekre hivatkozva éppen azt bizonyította, hogy az ügyletet a nemzetvédelmi hivatal kutató intézetének tudtával, 1976 után bonyolították le. követelte egyben a titkos okmányok előterjesztését a törvényhozásban.

a parlament ülését a kormánytényezők tanácsstalansága és a heves szópárbaj miatt felfüggesztették. később mijazava kiicsi kabinetfőnök hivatalosan csak azt cáfolta, hogy az eset 1976 után történt. ito szoicsiro, a nemzetvédelmi hivatal vezérigazgatója pénteken megtagadta a titkos dokumentumok bemutatását. /folyt./

fn/jp ha
15.07 050282 1786

-.-

sk0041 4 230 mtik1045

fegyverexport - japán /2.rész/

az egyesült államok - immáron hivatalos formában - hónapok óta nyíltan követeli a legkorszerűbb japán híradástechnikai és elektronikai berendezések átadását katonai felhasználásra. az utóbbi napokban a tokiói kabinet szóvivőinek állásfoglalásai arra engednek következtetni, hogy japán engedményre készül a kérdésben.

a baloldali pártok, más demokratikus szervezetek és a polgári sajtó balsejtelmét igazolni látszik szuzuki zenko miniszterelnöknek az a szintén pénteki kijelentése, amely szerint a haditechnológiai

Nm

csere elengedhetetlen az amerikai-japán ugynevezett biztonsági rendszer zavartalan működtetése szempontjából. japán - mondotta - tanulmányozni fogja a meglévő korlátozások módosításának lehetőségét.

fn/jp ha

15.10 050282 0782

..-

sk0042 4 300 mtik1046

skp kb - carrillo /1.rész/

madrid, 1982. február 5. /mti/ - a spanyol kommunista párt központi bizottságának péntek délelőtti megnyílt teljes ülésén santiago carrillo, a párt főtitkára az ország helyzetét elemezve megállapította: túlságosan sok a bizonytalansági tényező, a megválaszolatlan kérdés. nem tudni, lesznek-e előrehozott választások, mi történik a tavaly február 23-i államcsínykísérlet elkövetőinek perén, lesz-e szilárd kormány.

az skp főtitkára élén bírálta az előrehozott választásokra irányuló elképzeléseket. ilyen tervek, mondotta, a bizonytalanság korszakát hoznák spanyolországra, bármi lesz is az ítélet a puccsisták perében, azt meg fogják fellebbezni, a per ilyen módon tartósan rá fog nehezedni az ország életére. ez további indok arra, hogy a választásokat csak az előírt időben tartásuk meg. /folyt./

leh/dj ha

15.25 050282 0858

..-

sk0043 4 300 mtik1047

skp kb - carrillo /2.rész/

carrillo rámutatott: miközben leopoldo calvo sotelo miniszterelnök fölényesen elutasítja a szocialista párttal való koalíciót, 48 óráig sem lenne képes a kormányon maradni a szocialisták parlamenti támogatása nélkül. így valamiféle kétszemélyes kormány jött létre. leopoldo calvo sotelo és felipe

Nm

gonzález /a szocialista párt főtitkára/ hozza a határozatokat, és miniszterek intézik a napi ügyeket. a szocialisták ilyesfajta sajtóságos részvétele a kormány politikájában természetesen megfelel calvo sotelónak és pártjának, az ucd-nek, hiszen egy baloldali párt segítségével megtarthatják a miniszteri tárcákat, és közben szabad kezük marad, hogy előkészítsék a „nagy jobboldal”, kormányra jutását.

baloldali körökben azonban nyugtalanságot kelt, hogy a spanyol szocialista munkáspárt nem enged-e túlságosan a jobboldal politikai zsarolásának, azzal az ürüggyel, hogy valamiféle „szocialista alternatíva”, lehetséges? a szocialista vezetés egyre jobban elkötelezi magát olyan kormányzati politika mellett, amely ellentétes a szocialista párttagság és a baloldali választók kívánságaival. szükséges volt-e például, hogy a szocialisták állást foglaljanak az államosításokkal szemben, ellentétben más szocialista pártok, mint a francia, vagy az angol munkáspárt gyakorlatával? ilyen körülmények között az a tény, hogy a szocialisták kizárták a választások után lehetséges koalíciós partnereik közül az skp-t, a jobboldalnak tett nagy szolgálat.

suárez felváltása a kormány élén - hangsúlyozta carrillo - jóval nagyobb minőségi változás volt, mint az első hónapokban feltételeztük. ma már nyilvánvaló, hogy e váltás mögött a katonai puccs fenyegetése állott. calvo sotelo volt az a személy, aki feleslegessé tette a puccsot. valakik azonban elkéstek, mások meg túlságosan siettek. így következett be február 23., és átmenetileg meg kellett változtatni a terveket. a jobboldali irányváltás azóta azonban konkretizálódott, hangsúlyozta az skp főtitkára.

leh/dj ha

15.35 050282 2021

..-

sk0044 4 230 mtik1048

egyiptom - izrael

jeruzsálem, 1982. február 5. /afp/ - izraeli részről szerdán újólá hivatalosan is megerősítették, hogy nem ismerik el a palesztinok jogát az önrendelkezésre és az államalapításra. avi pazner külügyi szóvivő mubarak egyiptomi elnök nyilatkozatára válaszul sajtóértekezleten kijelentette: aki e jogok tiszteletben tartására szólít föl, ellentmond a camp david-i megállapodásoknak. e megállapodások - mondta - a ciszjordániai és gazai palesztin lakosság kérdésének megoldására csupán egy „önkormányzati formulát”, írnak elő.

Nm

mint jelentettük, szerdán washingtonban az egyiptomi elnök annak az óhajának adott hangot, hogy az egyesült államok - és főleg izrael - ismerjék el a palesztinok nemzeti jogait. ezeken általában az önrendelkezésre és az önálló államalapításra való jogot értik.

pénteken izraeli diplomáciai forrásokból egyébként olyan hírt közöltek, hogy az egyiptomi elnök csak március második felében utazik izraelbe. mubarak látogatását eredetileg februárra tervezték.

ugyanaznap az izraeli külügyminisztériumhoz közelálló forrásból azt jelentették, hogy jichak samir külügyminiszter elfogadta kollégája, kamal hasszan ali meghívását. a látogatás időpontját még nem rögzítették.

kf ha
15.40 050282 1249

..-

sk0045 4 230 mtik1050

nato-kémközpont

bonn, 1982. február 5. /taszsz/ - geilenkirchen nyugat-német városka környékét szemelték ki bázisul azoknak az awacs-rendszerrel ellátott repülőgépeknek, amelyek az ndk, lengyelország és csehszlovákia légtérét figyelik majd. a neue ruhr-zeitung című lap értesülése szerint a közeljövőben várják az első tizennyolc ilyen gép megérkezését, míg a többi tizenhét gépnek 1985 végéig kell megérkeznie.

az awacs-berendezések előállításában nyugatnémet cégek is résztvesznek. a dpa nyugatnémet hírügynökség szerint az egyesült államok után az nszk lesz az awacs-berendezések nyugat-európai gyártásának és üzembe állításának legnagyobb pénzügyi támogatója.

geilenkirchen lakói „a békéért és a leszerelésért, a névvezéssel közösséget hoztak létre, amely nemrégiben tüntetést szervezett az nszk területén levő nato-központok bővítése, s a szomszédos országok elleni kémtevékenységet folytató bázisok üzembe helyezése ellen.

tu ht
15.53 050282 0970

Nm

..-

sk0046 5 300 mtik1051

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

ss-20-as rakéták /1. rész/

bonn, 1982. február 5. /reuter/ - a szovjetunió teljes gőzzel folytatja ss-20 típusu közep-hatótávolságú hadászati rakétáinak telepítését - közölték magasrangú nyugati források pénteken bomban. ezzel cáfolták ottmar schreiner szociáldemokrata párti parlamenti képviselő előző napi, éppen ennek ellenkezőjét állító kijelentését.

schreiner a múlt héten vagyim zaglagyin, az szkp kb nemzetközi osztálya helyettese arról tájékoztatta, hogy moszkva néhány héttel korábban bizonytalan időtartamra leállította az ss-20-ok telepítését. zaglagyin nem zárta ki a telepítési program folytatását.

/vezetőjének első

ezzel szemben nyugati források közlése szerint a hírszerző mesterséges holdak a három robbanófejjel ellátott ss-20-as rakéták telepítésének folytatását észlelték. a genfi amerikai-szovjet fegyverzetcsökkentési tárgyalások múlt év november 30-án történt megkezdése óta e rakéták száma mintegy 270-ről körülbelül 280-ra emelkedett.

a mesterséges holdak három új, még készülőfélben lévő, ss-20-asok befogadására alkalmas indítóállást fedeztek fel. az indítóállások száma ezzel 37-re nő, valamennyihez kilenc rakéta tartozik.

nyugati diplomaták szerint zaglagyin nyilatkozatának a nyugat megzavarása lehetett a célja. „nincs jele annak, hogy a szovjet telepítési program befejeződött volna, - mondta egy nyugati tisztségviselő. moszkvai állomáshelyű nyugati diplomaták szerint a nyilatkozat félreértésen is alapulhatott.

nyugati források szerint moszkva elavult ss-4 és ss-5 típusu rakétáinak leszerelését az ss-20-asok telepítésével arányban folytatta. az aktív robbanófejek összdarabszáma azonban folyamatosan növekedett.

az ss-5-ösök számát a múlt évben 100-ról 25-re csökkentették, az ss-4-esét 380-ról 275-re. a források megjegyezték, hogy leonyid brezsnyev nem tett utalást a telepítések leállítására a szocintern moszkvai látogatáson tartózkodó küldöttségének. „ha valóban leállították volna a telepítéseket, akkor azt a világ tudomására hozzák, és nem csak egy kisebb német politikussal közlik, - tette hozzá egy diplomata.

Nm

a diplomaták azonban azt is közölték, már régóta számítottak arra, hogy Moszkva valamivel kevesebb, mint 300 telepített rakéta után leállítja a programot. ez különösen a Kreml közelében tett bejelentése óta esedékes: e szerint a Szovjetunió gyakorlatilag helyreállította a nukleáris egyensúlyt Európában. /folyt./

vi ha
16.12 050282 2486

--

sk0047 5 300 mtik1052

ss-20-as rakéták /bom. kormányzóvivő /2. rész/

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

bonn, 1982. február 5. /afp/ - a Szovjetunió mostanáig 280 darab ss-20 típusú középhatótávolságú hadászati rakétát telepített, és ezzel telepítési programjának 85 százalékát hajtotta végre - jelentette be pénteken Lothar Ruehl, a nyugátnémet kormány szóvivője.

január elején - pontosította bejelentését Ruehl - a Szovjetunió 580 középhatótávolságú /un.eurostratégiai/ rakétával rendelkezett, ebből 275 ss-4-sel, 25 ss-5-sel és 280 ss-20-sal.

vagyim zaglagyinnak, az szk kb tagjának legutóbbi nyilatkozatával kapcsolatban, mely szerint az ss-20-ok telepítését a Szovjetunió felfüggesztette, a kormányzóvivő kijelentette: „az ss-20-ok számáról január eleji adatot ismerünk, azt azonban nem tudjuk megmondani, hogy a program fennmaradó 15 százalékát megvalósítják-e vagy sem. mint tudják, ott tél van, - tette hozzá Ruehl.

a washingtoni kormány csütörtökön cáfolta, hogy a Szovjetunió leállította volna az ss-20 típusú rakétáinak telepítését.

vi ha
16.19 050282 1072

Nm

--

sk0048 4 230 mtik1055

Lengyel hírek

Kelemen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. február 5. /mti/ - Lengyelországban fokozatosan felújítják tevékenységüket a körzeti tv-állomások. a gdanski és a lódzi televízió állomás után hétfőtől az összes többi regionális tv-adó is sugároz műsort. ugyanettől a naptól kezdve, egyelőre korlátozott időtartammal, felújítja műsorát a központi televízió kettős csatornája. az adásidőt a negyedév végéig fokozatosan bővítik majd. mint wladyslaw lomoc, a lengyel rádió és televízió bizottság elnöke közölte: ugyancsak fokozatosan bővíti műsorát a lengyel rádió is. a helyi adók már felújították tevékenységüket, február közepén pedig várhatóan újra indul a központi rádió ultrarövid hullámon sugárzott negyedik műsora, a hónap végén, vagy március elején pedig ismét sugározni kezdik a rádió harmadik műsorát.

x x x

Lengyelországban a szükségállapot bevezetése, tavaly december 13-a óta, mintegy hatvan százalékkal csökkent a súlyos bűncselekmények elkövetése. mint a lengyel rendőrség főparancsnokságának bünyügyi osztályvezetője a zycie warszawy munkatársának elmondta, a december közepe óta eltelt időszakban jóval kevesebb gyilkosság, rablótámadás és betörés történt. ez mindenképpen kedvező jelenség, különös tekintettel arra, hogy tavaly az év elejétől november 30-ig csaknem negyvenhat százalékkal több bünyügyi nyomozásra volt szükség, mint 1980 hasonló időszakában.

kn/im pl pi

18.07 050282 1485

T

--

sk0049 4 230 mtik1056

javítás mtik 1020-ra

budapest, 1982. február 5. /mti/ - mai mtik 1020-as /sk0018/
 hírünk /haiti/ harmadik bekezdésének második mondatát kérjük
 törölni, s helyette a következő mondatot felhasználni:

„...ültették. marc bazin ugyanis - mondják e körökben -
 amerikai pénzügyi körök bizalmi embere és szoros kapcsolatokat tart
 fenn washingtonnal. annak is...,,

... fg

18.12 050282 0387

-.-

sk0050 4 230 mtik1057

emberi jogok - magyar felszólalás

genf, 1982. február 5. /mti/ - az ENSZ emberi jogok
 bizottságának jelenleg genfben folyó 38. ülészakán - az izrael
 által megszállt arab területek kérdésének plenáris vitájában -
 pénteken felszólalt kis István, a genfi állandó magyar képviselő
 munkatársa. a magyar kormány álláspontját hangoztatva elítélte
 izrael agresszív terjeszkedő politikáját, és bírálta tel-aviv-ot a
 megszállt területek arab lakossága elleni folytonos jogsértések
 elkövetéséért.

hangsúlyozta, hogy a golan-magaslatok bekebelezéséről hozott
 izraeli döntés nagy mértékben növelte a feszültséget a közel-keleti
 térségben, és súlyosan veszélyezteti a nemzetközi békét és
 biztonságot. a magyar képviselő végezetül megállapította, hogy a
 közel-keleti kérdés igazságos és tartós rendezése csak úgy
 lehetséges, ha helyreállítják a palesztin nép jogait és figyelembe
 veszik az érintett arab országok jogos igényeit.

... sz/gi ku pi

18.42 050282 0955

R

-.-

sk0051 4 230 mtik1058

iráni - kapcsolatok

weinberger

oxford, 1982. február 5. /reuter/upi/ - az egyesült államok
 semleges akar maradni az iraki-iráni háborúban, ezért, bármely arab
 ország kérné is, nem áll irak oldalára - nyilatkozta pénteken
 angliában a pentagon egy magasrangú tisztviselője.

a tisztviselő caspar weinberger amerikai hadügyminiszter
 kíséretéhez tartozik. a nagy-britanniában tartózkodó weinberger
 szombaton közel-keleti útra indul, melynek során szaúd-arábiát,
 ománt és jordániát keresi föl. mindhárom ország irakkal
 rokonszenvezik, jordánia ezen felül önkéntesekkel is segíteni
 kívánja bagdadot. mindazonáltal még nem érkezett jelentés arról,
 hogy nyílt beavatkozásra kérték volna föl washingtont.

genscher

bonn /dpa/reuter/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet
 külügyminiszter pénteken fogadta iráni kollégáját. ali akbar
 velajati az ENSZ-közgyűlés golan-vitáján vett részt new yorkban,
 majd hazautaztában rövid időre megállt bonnban. nyugatnémet
 kormánytisztviselők szerint a külügyminiszteri találkozót iráni
 részről kérték.

„a megbeszélés középpontjában a kétoldali kapcsolatok kérdése
 állt.

egyiptomi cáfolat

kairó, 1982. február 5. /ap/ - az egyiptomi hadügyminisztérium
 cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint egyiptomi katonák
 harcolnak irak oldalán a közép-keleti háborúban. a cáfolatot a
 kairói sajtó pénteken tette közzé. mint jelentettük, a hét közepén
 több arab ország sajtójában olyan értesüléseket közöltek, hogy - más
 országokból jött önkéntesekkel együtt - több ezer egyiptomi harcol
 irán ellen a közép-keleti háborúban.

... kf fg pi

18.45 050282 1605

R

-.-

kül

- 42 -

1982.02.05.

sk0052 4 230 mtik1059

brit szankciók

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. február 5. /mt/ - nagy-britannia pénteken egyoldalúan korlátozta, illetve tovább korlátozta az országban működő lengyel és szovjet diplomaták, valamint más hivatalos kiküldöttek mozgási szabadságát.

e rendelkezés értelmében a szóban forgó személyek Londont - illetve a lengyel konzulátusi alkalmazottak glasgow-t - 25 mérföldnél nagyobb távolságra csak engedéllyel hagyhatják el.

a szovjetuniót a brit kormány még három további intézkedéssel sújtotta. bejelentette, hogy

- korlátozza az angol-szovjet műszaki-tudományos együttműködési megállapodások által előírt orvostudományi, környezetvédelmi, mezőgazdasági és atomenergia-kutatási cserét;

- engedélyhez köti brit vizeken halászó szovjet halfeldolgozó hajók élőhal-szállítmányának kivitelét;

- tájékoztatta a szovjet felet a kereskedelmi-hajózással foglalkozó angol-szovjet szerződés újratárgyalását célzó szándékáról.

a külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy lord trefgarne, a minisztérium parlamenti államtitkára pénteken külön-külön magához kérte popov szovjet, illetve staniszewski lengyel nagykövetet, és tudomásukra hozta az említett lépéseket. a szovjetunió nyugtázta, hogy az intézkedéseket nagy-britannia „a nato-beli szövetségesekkel konzultálva, határozta el.

brit hivatalos helyen a lengyel diplomaták mozgásának korlátozását a varsóban működő angol diplomatákra kirótt korlátozásokkal indokolják és a kölcsönösségre hivatkoznak, habár a rendkívüli állapottal együttjáró megkötések nem brit diplomatákat érintenek csak, hanem hovatartozásra való tekintet nélkül minden, varsóban dolgozó külföldit.

a szovjetunió esetében nem hivatkoznak kölcsönösségre. itt közönséges szankciókról van szó, amelyeket trefgarne államtitkár ezúttal is a szovjetunióknak a „minapi lengyel eseményekben játszott szerepével, magyarázott.

ae/jp-gi ku pi

18.50 050282 1960

F

kül

- 43 -

1982.02.05.

sk0053 4 230 mtik1060

nato - madridi találkozó /1.rész/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. február 5. /mti/ - a nato-országok az állandó tanács újabb ülésén pénteken megerősítették azt az elhatározásukat, hogy a madridi európai biztonsági találkozó folytatásakor, jövő hétfő keddjén külügyminiszterekkel vesznek részt az üléseken. szándékuk az, hogy „erőteljes, beszédekben ítélik el a lengyelországi szükségállapotot, valamint azt, amit „a szovjetunió ebben játszott szerepének, neveznek.

továbbra sincs egyetértés köztük abban, megszakítják-e a madridi tanácskozást addig, amíg lengyelországban tart a szükségállapot és nem engedték szabadon az internált személyeket. az állandó képviselők ülésén részt vett max kampelman nagykövet, aki az amerikai küldöttséget vezeti madridban, és amellel érvelt, hogy a nato-országok egyszerűen függesszék fel a madridi tanácskozást, vagy legalábbis halasszák el őszig az érdemi folytatást. a nyugat-európaiak, elsősorban bonn és párizs, de az olasz kormány képviselője is azt hangoztatták, hogy „nyitva kell tartani a kelet-nyugati párbeszéd jelenleg legfontosabb csatornáját, a madridi értekezletet, bár egyetértettek abban, hogy ezt a csatornát főként a lengyelországi szükségállapot és a szocialista országok „elvitelére, használják fel.

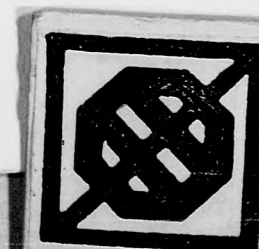
kiszivárgott értesülések szerint a nato-tanácsban végül olyan kompromisszum alakult ki, hogy madridban néhány heti vita után halasszák el az év őszéig a tanácskozást. a külügyminiszterek még a spanyol fővárosban is tartanak majd egyeztető értekezletet.

belga külügyi források szerint viszont tindemans belga külügyminiszter, aki a nyugat-európai tízek nevében szólal fel kedden madridban, a tanácskozás folytatása mellett foglalt majd állást, de azért azt a „lengyel helyzet alakulásától, teszi függővé. a nyugat-európai országok szeretnék, ha a madridi tanácskozás azzal végződne, hogy a helsinki okmány végrehajtását vizsgáló újabb konferenciát hívják össze és megegyeznek az európai bizalom erősítő és leszerelési értekezlet összehívásában, amiről több mint egy éve folyik vita madridban. ehhez a semleges és el nem kötelezett országok decemberben benyújtott kompromisszumos javaslatát jó tárgyalási alapnak tekintik. /folyt./

mp/im ku pi

18.54 050282 2274

F

sk0054 4 230 mtik1061

nato - madridi értekezlet /2.rész/

a nato-tanács megállapodott abban is, hogy a tagállamok az ENSZ genfi emberi jogok bizottságában, a leszerelési bizottságban, a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon és egyéb nemzetközi fórumokon mindenütt a lengyelországi helyzetet állítsák a középpontba, nyomás és ösztöz alá helyezve a Szovjetuniót és szövetségeseit,

görögország képviselője - mint a lengyelországgal kapcsolatos előző nato-tanácskozásokon is - elhatárolta magát a fenti álláspontoktól. nem biztos, hogy a görög külügyminiszter elmegy madridba.

... mp/im ku pi

18.58 050282 0593

--

sk0055 4 230 mtik1062

kambodzsai nemzetgyűlés

phnom penh, 1982. február 5. /taszsz/ - pénteken megnyílt a kambodzsai népköztársaság nemzetgyűlésének ülészsaka. a tanácskozáson a küldöttek megvitatták az ország elmúlt évi fejlesztési tervének végrehajtását, az idei gazdasági és kulturális fejlesztési tervet, valamint több más, a központi szervek strukturájának fejlesztésére irányuló törvénytervezetet.

megnyitó beszédében chea sim, a nemzetgyűlés elnöke hangsúlyozta, hogy a mostani tanácskozás legfőbb célja a kambodzsai népi forradalmi párt IV. kongresszusán meghatározott irányvonal átültetése a gyakorlati életbe. az elmúlt év során lezajlott helyhatósági, illetve nemzetgyűlési választások, amelyeken a lakosság mintegy 98 százaléka vett részt, a kambodzsai nép egyetértésének világos bizonyítékát jelentik - hangsúlyozta chea sim.

chea soth, a minisztertanács elnökhelyettese, tervezési miniszter beszámolójában elemezte a gazdasági és kulturális téren 1981-ben elért eredményeket, s foglalkozott az 1982-es fejlesztési terv főbb célkitűzéseivel. rámutatott arra, hogy az ország előtt az

R

eddiginél nehezebb feladatok állnak, amelyek megoldásában kambodzsának nagy jelentőséget tulajdonít a szovjetunióval, vietnámmal, laoszal, és más baráti szocialista országokkal folytatott együttműködése további szélesítésének.

... tu pl pi

19.06 050282 1341

--

sk0056 4 230 mtik1063

suriname

paramaribo, 1982. február 5. /afp/reuter/taszsz/ - lemondott csütörtök este chin a sen, suriname köztársaság elnöke és miniszterelnöke, a közvetlen irányítást a nemzeti katonai tanács vette át az 1975-ben függetlenné vált egykori holland gyarmaton. az ország ügyeinek intézésére négytagú katonai bizottságot alakítottak, melynek élén dajsi bouterse alezredes, a nemzeti katonai tanács vezetője áll. hírgyűlési jelentések szerint a hadsereg ellenőrzi suriname valamennyi stratégiai pontját, az országban nyugalom van.

dajsi bouterse televíziós nyilatkozatában kijelentette: chin a sen és kabinetjét azért mondatták le, mert a kormányon belüli súlyos ellentétek lehetetlenné tették az ország irányítását. bouterse azt ígérte, hogy a katonák „rövidesen” meg fogják oldani az ország problémáit és a közeljövőben új kormány alakul.

suriname-ban az 1980. februári államcsíny során hatalomra került nemzeti katonai tanács 1980. augusztusában engedte át a kormányzást a most lemondott államfőnek. hírgyűlési jelentések szerint a kormány kényszerű visszalépését az váltotta ki, hogy chin a sen és a nemzeti katonai tanács között hosszú ideje éles vita folyt a tervezett alkotmány pontjairól és az ország politikai irányvonalának megválasztásáról.

... sr fg pi

19.09 050282 1300

R

--

sk0054 4 230 mtik1061

nato - madridi értekezlet /2.rész/

a nato-tanács megállapodott abban is, hogy a tagállamok az ENSZ genfi emberi jogok bizottságában, a leszerelési bizottságban, a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon és egyéb nemzetközi fórumokon mindenütt a lengyelországi helyzetet állítsák a középpontba, nyomás és ösztönzés alá helyezve a Szovjetuniót és szövetségeseit,

görögország képviselője - mint a lengyelországgal kapcsolatos előző nato-tanácskozásokon is - elhatározta magát a fenti álláspontoktól. nem biztos, hogy a görög külügyminiszter elmegy madridba.

... mp/im ku pi

18.58 050282 0593

--

sk0055 4 230 mtik1062

kambodzsai nemzetgyűlés

phnom penh, 1982. február 5. /taszsz/ - pénteken megnyitott a kambodzsai népköztársaság nemzetgyűlésének ülészsaka. a tanácskozáson a küldöttek megvitatják az ország elmúlt évi fejlesztési tervének végrehajtását, az idei gazdasági és kulturális fejlesztési tervet, valamint több más, a központi szervek strukturájának fejlesztésére irányuló törvénytervezetet.

megnyitó beszédében chea sim, a nemzetgyűlés elnöke hangsúlyozta, hogy a mostani tanácskozás legfőbb célja a kambodzsai népi forradalmi párt IV. kongresszusán meghatározott irányvonal átültetése a gyakorlati életbe. az elmúlt év során lezajlott helyhatósági, illetve nemzetgyűlési választások, amelyeken a lakosság mintegy 98 százaléka vett részt, a kambodzsai nép egyetértésének világos bizonyítékát jelentik - hangsúlyozta chea sim.

chea soth, a minisztertanács elnökhelyettese, tervezési miniszter beszámolójában elemezte a gazdasági és kulturális téren 1981-ben elért eredményeket, s foglalkozott az 1982-es fejlesztési terv főbb célkitűzéseivel. rámutatott arra, hogy az ország előtt az

Fi

eddiginél nehezebb feladatok állnak, amelyek megoldásában kambodzsának nagy jelentőséget tulajdonít a szovjetunióval, vietnammal, laosszal, és más baráti szocialista országokkal folytatott együttműködése további szélesítésének.

... tu pl pi

19.06 050282 1341

--

sk0056 4 230 mtik1063

suriname

paramaribo, 1982. február 5. /afp/reuter/taszsz/ - lemondott csütörtök este chin a sen, suriname köztársaság elnöke és miniszterelnöke. a közvetlen irányítást a nemzeti katonai tanács vette át az 1975-ben függetlenné vált egykori holland gyarmaton. az ország ügyeinek intézésére négytagú katonai bizottságot alakítottak, melynek élén dajsi bouterse alezredes, a nemzeti katonai tanács vezetője áll. hírügynökségi jelentések szerint a hadsereg ellenőrző suriname valamennyi stratégiai pontját. az országban nyugalom van.

dajsi bouterse televíziós nyilatkozatában kijelentette: chin a sen és kabinetjét azért mondatták le, mert a kormányon belüli súlyos ellentétek lehetetlenné tették az ország irányítását. bouterse azt ígérte, hogy a katonák „rövidesen” meg fogják oldani az ország problémáit és a közeljövőben új kormány alakul.

suriname-ban az 1980. februári államcsíny során hatalomra került nemzeti katonai tanács 1980. augusztusában engedte át a kormányzást a most lemondott államfőnek. hírügynökségi jelentések szerint a kormány kényszerű visszalépését az váltotta ki, hogy chin a sen és a nemzeti katonai tanács között hosszú ideje éles vita folyt a tervezett alkotmány pontjairól és az ország politikai irányvonalának megválasztásáról.

... sr fg pi

19.09 050282 1300

Fi

--

1982.02.05.

sk0057 4 230 mtik1064

carrington - thaiföld

bangkok, 1982. február 5. /ap/ - lord carrington, brit külügyminiszter pénteken kambodzsai menekülttáborokat látogatott meg thaiföldön, a kambodzsai határ mellett. ottlétekor találkozott egy kambodzsai kormányellenes csoport képviselőivel is.

a szóban forgó csoport, a son sann-frakció szihanuk herceggel és esetleg vörös kamerekkel együtt olyan „koalíciós kormányt” szándékozik létrehozni, amely a kambodzsai törvényes vezetés és az azt támogató vietnam elleni harcra szövetkezne. carrington óvatosságot követelt, hogy kormánya nevében állást foglaljon e koalíció értelméről.

a brit külügyminiszter egy thaiföldi sajtóértekezleten kijelentette: nagy-britannia továbbra is támogatja a néhány délkelet-ázsiai országot tömörítő asean tagállamainak azt a követelését, hogy a vietnami csapatok vonuljanak ki kambodzsából. hangsúlyozta: london a közös piacon fellépne bármely olyan javaslat ellen, amely vietnamba irányuló segélyeket indítványoz. carrington azzal érvelt, hogy a vietnami rendszer „nem érdemli meg ezt a támogatást.”

az asean egyébként nemrégiben bírálta a francia kormánynak azt a döntését, hogy emberbaráti segélyt nyújt vietnamnak.

fr ku pi

19.11 050282 1230

-.-

sk0058 4 230 mtik1065

salvador - guatemala

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 5. /mti/ - heves harcokról érkeznek jelentések salvadorból és a vele szomszédos guatemalából.

a salvadori forradalmi erők usulután peremvárosaiban tartják állásaikat, miközben san miguel megye területén egy elektromos berendezéseket gyártó üzemot robbantottak fel. a „radio

1982.02.05.

venceremos, a farabundo marti nemzeti felszabadítási front, az fmln adója közlése szerint usulután városban a hadsereg katonái husz-huszonöt fős veszteséget szenvedtek. katonai források ugyanakkor csütörtökön este azt közölték, hogy a „lázadók” megkezdték visszavonulásukat a nagyvárosból. a városban kedden délelőtt kezdődtek a harcok.

megfigyelők nagy jelentőséget tulajdonítanak a san miguel-i, elektromos berendezéseket előállító üzem lerombolásának.

csütörtökön az fmln egységei hatalmukba kerítették egy, a salvadori fővárostól mindössze 16 kilométerrel északkeletre fekvő várost is. hivatalos katonai források erősítették meg, hogy a gerillák ellenőrzése alá került csütörtökön az ország legnagyobb vízierőműve, a „november 5.”, erőmű, s a mellette lévő város is.

guatemalában a legutóbbi néhány óra alatt a hazafias felkelő erők hidat robbantottak fel, elfoglaltak egy várost, az ország számos járása áram nélkül maradt és megközelíthetetlené vált.

ml/mh fg pi

19.37 050282 1385

-.-

sk0059 4 230 mtik2001

fkp-kongresszus - 2. /1.rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. február 5. /mti/ - georges marchais, az fkp főtitkára pénteken a sajtó kérdéseire válaszolt azon a fogadáson, amelyet a kongresszusról tudósító újságírók számára rendeztek.

arra a kérdésre, hogy milyen hatással van a kormányon belüli együttműködésre a szocialista párt és az fkp szocialista országokról alkotott nézetének eltérő volta, marchais kijelentette: ezek az értékelésbeli különbségek és nézeteltérések a két párt között nem veszélyeztetik a kormányon belüli teljes szolidaritást. „ezek az értékelésbeli különbségek a két párt között már régóta fennállnak, léteztek akkor is, amikor megkötöttük a megállapodást a kormányon belüli együttműködésről. azért ez egyáltalán nem akadályozta azt, hogy együtt kormányozzunk”, - mondotta marchais. /a kérdés háttere: a szocialista párt egy előző nap kiadott nyilatkozatában leszögezte, nem ért egyet azzal, ahogy az fkp a szocialista országok szerepét értékeli./

R

1982.02.

marchais a kormány működésével kapcsolatos kérdésre kijelentette: pozitívan értékeli a kormány működését, a már meghozott és meghozandó intézkedéseket. ugyanakkor azonban - mint mondotta - szükség van arra is, hogy a dolgozók a munkahelyeiken tevékenyen fellépjenek a baloldali kormány által kitűzött célok megvalósításának követelésével.

marchais szólt ezután a testvérpártokhoz fűződő kapcsolatok kérdéséről is, és itt leszögezte: minden kommunista párt teljesen önállóan és függetlenül határozza meg politikáját, épp ezért nem óhajt válaszolni arra a kérdésre, hogy miképpen értékeli az olasz kommunista párt legutóbbi állásfoglalását. „tudom, egyesek azt szeretnék, ha mi teljesen moszkva, róma, vagy madrid vonalához csatlakoznánk - mondotta -, de mi önállóan szabjuk meg saját politikánkat, hangsúlyozta továbbá, hogy a nemzetközi kommunista mozgalomban nincs semmiféle központ, és „regionális központok, sincsenek. Lehetnek nézeteltérések, véleménykülönbségek az egyes pártok között, az fkp-nak is vannak egyes kérdésekben ilyen nézeteltérései más pártokkal, de ez nem akadályozza meg azt, hogy testvéri jóviszonyt tartson fenn azokkal. /folyt./

ds/gi ku pi

19.43 050282 2213

--

sk0060 4 230 mtik2002

fkp-kongresszus - 2 /2.rész/

az fkp főtitkára elmondotta azt is az újságíróknak, hogy most -hosszu évek után első ízben - a kínai kommunista párt képviselője is jelen van a kongresszuson. a kínai népköztársaság párizsi nagykövete képviseli a kongresszuson e pártot. a kínai kommunista párt javasolta az fkp-nak, hogy küldjön küldöttséget kínába. ennek a meghívásnak -közölte marchais - eleget is fognak tenni, de az időpontról és a küldöttség összetételéről még nem döntöttek.

a kongresszus pénteki vitájában andré lajoinie, a nemzetgyűlés kommunista képviselőcsoportjának elnöke beszámolt a csoport munkájáról. rámutatott arra, hogy a kommunista képviselők igen aktívan támogatják a reformok megvalósítását. sok esetben terjesztenek elő olyan módosításokat, amelyek a dolgozók érdekeinek jobb figyelembe vételét szolgálják.

R

1982.02.05.

a vitában több küldött rámutatott annak a tevékenységnek a fontosságára, amelyet az üzemekben fejtenek ki a kommunisták. hangsúlyozták, hogy a reformok megvalósításáért folyó küzdelem legfontosabb szinterei: az üzemek, a gyártulajdonosok zöme az üzemekben még mindig a saját önkényuralmának fenntartására törekszik. ellenszegül a reformok megvalósításának, és igyekszik akadályokat gördíteni a szociálpolitikai reformok érvényesítése elé. éppen ezért különösen fontos, hogy a kommunisták az üzemekben sikeresen mozgósítsák a dolgozókat a reformok teljes végrehajtásáért - szögezték le a felszólalók.

a kongresszus szombaton folytatja munkáját.

ds/gi ku pi

19.46 050282 1520

--

sk0061 4 230 mtik2003

francia államosítási törvény

párizs, 1982. február 5. /mti/ - a francia nemzetgyűlés pénteken délután végleg elfogadta az államosítási törvényt, miután azt a szenátus az elmúlt napokban már kétszer visszautasította. az alkotmány értelmében azonban a két ház közötti ellentét esetén a nemzetgyűlés akarata a döntő.

a jobboldali ellenzék, hogy tovább késleltesse az államosítási törvény életbe léptetését - a szavazás után azonnal bejelentette: ismét az alkotmányjogi tanácshoz fordul és kéri, hogy az nyilvánítsa alkotmányellenesnek a törvény egyes intézkedéseit.

ds/im ku pi

19.47 050282 0600

R

--

sk0062 4 230 mtik2004

nemzetközi keresztyén szervezet

prága, 1982. február 5. /mti/ - az európai ökumenikus ifjúsági tanács végrehajtó bizottsága pénteken prágában befejezte egyhetes ülését. a 14 éve működő jelentős nemzetközi keresztyén ifjúsági tömörülés, amelynek az európai országok többségében vannak tagszervezetei, ezúttal először tartotta vezető testületének tanácskozási ülést a csehszlovák fővárosban. az ülés résztvevői között volt a szervezet alelnöke, dr. görög tibor magyar evangélikus lelkész is.

a végrehajtó bizottság tagjai értékelték a tagszervezetek félesztendő tevékenységét, meghatározták a szervezet idej feladatait, s ezekkel kapcsolatban foglalkoztak a nemzetközi élet időszerű kérdéseivel. aggodalmuknak adtak hangot a világ politikai légkörének rosszabbodása miatt, s kifejezték készségüket, hogy együttműködnek más nemzetközi ifjúsági szervezetekkel, köztük a divsz-szel - a béke megőrzését és a leszerelés előmozdítását célzó erőfeszítésekben. a testület prágai ülésén kidolgozott és jóváhagyott ezévi munkaterv középpontjába az európai keresztyén ifjúság olyan közös akciói és rendezvényei kerültek, amelyek segítik a népek közötti megértést, a nemzetközi enyhülés folytatódását és a leszerelés ügyét. e törekvések szolgálatában az európai ökumenikus ifjúsági tanács júliusban magyarországon is nemzetközi konferenciát szervez majd.

sn/mh pl pi

19.57 050282 1377

sk0063 1 230 mtik2005

beitz varsói látogatása

varsó, 1982. február 5. /mti/ - a nyugatnémet krupp-alapítvány elnöke, berthold beitz kétnapos látogatást tett lengyelországban. fogadta őt stefan olszowski, a lemp kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára, andrzej jedynak miniszterelnök-helyettes és tadeusz nestorowicz külkereskedelmi miniszter. beitz találkozott tadeusz olechowski külügyminiszter-helyetessel is.

a megbeszéléseken mindkét részről hangsúlyozták, hogy jobban ki kell használni a külkereskedelmi és az ipari kooperációs lehetőségeket lengyelország és az nszk között, ez ugyanis mindkét

R

országnak érdeke. hangoztatták: ez nemcsak a jelenlegi együttműködésre vonatkozik, hanem a távolabbi jövőre is.

pénteken beitz felkeresett egy lengyel gyermek-egészségügyi központot, és a krupp-alapítvány ajándékként gyógyszereket adott át.

lengyelországi látogatásának végén beitzet fogadta janusz obodowski, a miniszterelnök első helyettese, a kormány gazdasági bizottságának elnöke.

kn/gi pl pi

20.12 050282 1022

sk0064 4 230 mtik2006

nyugatnémet parlament /1.rész/

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. február 5. /mti/ - a nyugatnémet parlament pénteken 269:224 arányban bizalmat szavazott helmut schmidt kancellárnak és az általa vezetett szociáldemokrata-szabaddemokrata kormánynak, megerősítve ezzel a koalíció gazdasági és külpolitikáját.

a bizalmi szavazást kezdeményező indítványa mellett helmut schmidt elsősorban így érvelt: mind a nyugatnémet lakosság, mind a külföld számára egyértelműen világossá kellett tenni azt a tényt, hogy a szociálliberális koalíció megfelelő többséggel és egységes akarattal rendelkezik gazdasági és külpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához.

az nszk gazdasági helyzetéről schmidt kijelentette: a világgazdasági körülmények romlásának, a konjunktúra rossz állásának és a magas amerikai kamatpolitikának hatásai alól az nszk sem huzhatja ki magát. meglegedettséggel állapította meg azonban, hogy az összes vezető tőkés ország közül az nszk-ban a legkisebb az infláció és a munkanélküliség.

a majd két milliós munkanélküliség csökkentése és a beruházások növelése érdekében elfogadott „foglalkoztatási programot”, schmidt gazdasági szempontból „szükségesnek”, szociális szempontból „igazságosnak”, nevezte. elismerte, hogy a tőkének kedvezményeket nyújtó program csökkenteni fogja a lakosság fogyasztását, de a „közös érdekre”, hivatkozva áldozatvállalásra szólított fel minden társadalmi réteget.

R

a nyugatnémet kormány külpolitikájával összefüggésben a kancellár az nszk hűségéről biztosította a nato-t, támogatja a nato 1979-es tárgyalási-rakétatelepítési, határozatát és az európai közép-hátótávolságu fegyverek csökkentésére vonatkozó amerikai nézetet. schmidt egyúttal megerősítette: az nszk a jövőben is folytatni fogja a szocialista országokkal a párbeszédet és együttműködést, amelynek célja „a lehetőleg alacsony szintre helyezett katonai erőegyensúlyon alapuló biztonságpolitikai partnerség,,.

wolfgang mischnick, a szabaddemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke és willy brandt, a szociáldemokrata párt elnöke, pártja nevében egyaránt teljes támogatásáról biztosította a schmidt-kormány kompromisszumokra épülő belpolitikáját és megfontolt, a béke érdekeit szolgáló külpolitikáját. /folyt./

fjk/im ku pi

20.20 050282 2313

sk0065 4 230 mtik2007

nyugatnémet parlament /2.rész/

helmut kohl, a CDU elnöke, az ellenzéki keresztény uniópártok nevében azt állította, hogy „a schmidt-kormány mind a bel-, mind a külpolitikában csődöt mondott, és ezért az nszk-t csak egy kormányváltás vezethetné ki jelenlegi válságából,,. kohl a tőkés beruházásokhoz nyújtott kedvezményeket „helyes irányba,, tett lépésként értékelte, az értéktöbbletadó egyszázalékos felemelését azonban elutasította, mivel az megítélése szerint bér- és áremelkedést fog eredményezni.

manfred coppik, az SPD-ből közelmúltban kilépett, baloldali parlamenti képviselő felszólalásában a kormány „foglalkoztatási programját,, a tőkének nyújtott ajándéknak nevezte, amely egyet jelent a széles tömegek életszínvonalának csökkentésével. a nyugatnémet kormány a belpolitikai nehézségek előtt a külpolitikába menekül, de a szociálliberális koalíció mai külpolitikája már nem azonos willy brandt egykori kormányának enyhülési politikájával - mondta coppik.

R

a „foglalkoztatási program,, vitája ezzel még nem ért véget, mivel a program törvényerőre emeléséhez az ellenzéki többségű Bundesrat hozzájárulására is szükség van. a vita előreláthatólag hónapokig el fog tartani.

fjk/im ku pi

20.23 050282 1230

sk0066 4 230 mtik2008

usa-nszk- izvesztyija

moszkva, 1982. február 5. /taszsz/ - az egyesült államok az enyhülés koncepciójának felülvizsgálatát követeli a német szövetségi köztársaságtól, valamint azt, hogy csatlakozzék a szovjetunióval és a lengyel népköztársasággal szemben alkalmazott szankciók politikájához, és igazodjék az amerikai külpolitikai törekvésekhez - állapítja meg az izvesztyija című szovjet lap.

nemcsak arról van szó, hogy az egyesült államok az nszk támogatását igyekeznek megszerezni meggondolatlan politikai irányvonalához, hanem olyan szándékok is vezérlik, hogy erősítse tömbön belüli vezető szerepét, és mindenekelőtt saját katonai, hadászati és gazdasági érdekeit biztosítsa. nem minden alap nélkül erősödik nyugat-németországban annak gyanuja, hogy az egyesült államok a lengyel eseményeket is csak ürügyként használja, azzal a céllal, hogy eltépje a kelet és nyugat közötti együttműködés fonálát, s a kontinensen a rettegés és a gyűlölködés légkörét teremtsen meg. ez aztán lehetővé tenné a pentagon számára, hogy minden akadály nélkül újabb rakétákat, robotrepülőgépeket, neutron- és vegyi fegyvereket telepítsen Európába - hangsúlyozza az izvesztyija.

az egyesült államok nyomást gyakorol a német szövetségi köztársaságra, arra törekszik, hogy csökkenjenek nyugat-németországnak a szocialista országokkal kialakított kölcsönösen előnyös kapcsolatai, - állapítja meg a cikk. felhívja a figyelmet arra, hogy washington gyengíteni akarja a német szövetségi köztársaságot, s erősíteni akarja az amerikai monopóliumok ellenőrizte energia- és nyersanyagforrásoktól való függőségét. az egyesült államok teljes egyértelműséggel fedte fel e szándékait a „gáz- acélszó üzletet,, ellenző álláspontjával. a tárgyalások idején arra törekedett, hogy meghiusítsa az üzlet létrejöttét, s a szerződés aláírása óta az a szándéka, hogy fékezze és nehezítse annak valóra váltását. az egyesült államok ugyanakkor nyugati

R

partnereivel szemben is keményebb gazdasági intézkedéseket alkalmaz. ennek példája, hogy washington újabb gátakat állít az egyesült államokba irányuló nyugatnémet acélexport útjába.

a washingtoni kormányzat elképzelései teljesen világosak. arra törekszik, hogy minél erősebben magához kösse a nyugatnémet partnereket, és letörje önállósulási törekvéseiket. az amerikai nyomás olykor engedményekre kényszeríti az nszk-t. nyilvánvaló azonban, hogy az ilyen következetlenség károsítja az nszk érdekeit és gyengíti a szociál-liberális koalíciót - hangsúlyozza az izvesztyija.

ti pl pi

20.26 050282 2527

sk0067 4 230 mtik2009

törökország - demokratikus front

brüsszel, 1982. február 5. /taszsz/ - a török munkáspárt, a török kommunista párt és a török szocialista munkáspárt képviselőinek brüsszeli tanácskozásán határozat született arról, hogy törökországban széles körű, a munkásosztály politikai egységén alapuló demokratikus frontot hoznak létre.

a tanácskozásról kiadott közös közlemény leszögezi, hogy a reagan-kormány közvetlenül felelős a török katonai junta terrorjáért, a demokratikus erők elnyomásáért. hangsúlyozzák: a forradalmi munkásszakszervezetek konföderációjának /disk/ 52 vezetője és aktivistája elleni bírósági eljárás is kirívóan bizonyítja a demokratikus szabadságjogok megsértését.

senkit se ámitsanak el az amerikai kormány „krokodilkönnyei”, a lengyel események miatt. hiszen éppen washington beleegyezésével és közvetlen támogatásával sértették meg súlyosan a demokratikus jogokat, börtönöztek be több tízezer állampolgárt törökországban, a nato tagországában - hangzik a török baloldali pártjainak állásfoglalása.

a dokumentum figyelmeztet: washington arra törekszik, hogy törökország területén az amerikai „gyorshadtest”, alakulatai számára katonai támaszpontokat hozzon létre. ismertté vált az a titkos amerikai terv, amely török földön közép-hatótávolságú nukleáris rakéták telepítését irányozza elő. a terv megvalósítása érdekében a reagan-kormány fokozza nyomását törökországra.

Fi

a dokumentum hangsúlyozza: szükség van az összes törökországi haladó erő egyesítésére, mert ezzel akadályozhatják washingtonnak azt a törekvését, hogy közel-és közép-keleti agresszív terveinek megvalósításához törökországot eszközül használja fel.

a török munkáspárt, a török kommunista párt és a török szocialista munkáspárt az imperializmus, a katonai junta elleni, a békéért, a földért, a mindennapi megélhetésért, a demokráciáért, a szabadságért és a függetlenségért folytatandó együttes harcra hívja fel a török népet.

ur ku pi

20.28 050282 1971

sk0068 4 230 mtik2010

egk - fejlődő országok

salisbury, 1982. február 5. /taszsz/ - a dél-afrikai köztársaság elleni szankciók bevezetését sürgető és a dél-afrikai fajüldöző rendszernek a szomszédos országok elleni agresszióit elítélő határozat elfogadásával ért véget pénteken salisbury-ben az európai gazdasági közösség és az egk-hoz társult afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni országok képviselőinek ötnapos tanácskozása.

az értekezleten résztvevő 61 fejlődő ország kezdeményezésére elfogadott határozat felszólítja a nyugati államokat, hogy ne eszközöljenek újabb tőkebefektetéseket a dél-afrikai köztársaságban. a dokumentum szerint maradéktalanul teljesíteni kell az ensz-nek azokat a határozatait, amelyek tiltják a fegyver-, és az olajszállításokat a fajüldöző rendszer számára.

az értekezlet résztvevői sürgették a namibiai függetlenség megadását, demokratikus választások megtartását namibiában, az egy ember - egy szavazat, elve alapján.

a taszsz rámutat: több nyugati küldött, mindenekelőtt a brit delegátus, azzal próbált meg kitérni a határozat elfogadása előtt, hogy „értelmetlen”, a szankciók bevezetése, és a nyugat nem tud gazdasági nyomást gyakorolni a fajüldöző rendszerre.

sr fg pi

20.31 050282 1226

Fi

1982.02.05

sk0069 4 230 mtik2011

seychelle -szigetek

victoria, 1982. február 5. /reuter/ap/ - a seychelle -szigetek legfelső bírósága hazaárulással vádolja azt a hét külföldi zsoldost, akiket tavaly novemberben tartóztattak le victoriában a szigetország haladó-kormányára elleni sikertelen államcsínykísérlet során. ismeretes, hogy a puccskísérlet után a többi 45 zsoldosnak sikerült elmenekülnie. a seychelle -szigetek törvényei szerint külföldi személyek is vádolhatók hazaárulással, melyért halálbüntetés is kiszabható.

a seychelle -szigetek hírgyűjtője szerint a négy dél-afrikai, két zimbabwei és egy brit letartóztatott ellen az a vád, hogy háborút akartak indítani a seychelle -szigetek ellen, illetve részt vettek a novemberi puccskísérletben. a zsoldosokat illegális fegyvercsempészség miatt korábban már vád alá helyezték. a bírósági tárgyalás időpontja még nem ismeretes.

emlékeztetés, hogy a zsoldosok november 25-én érkeztek meg a seychelle -szigetekre. miután a repülőtéren lelepleződött, hogy fegyverek vannak, a kirobbant lövöldözés után a zsoldosok arra kényszerítettek egy indiai repülőgépet, hogy a dél-afrikai durbanban szálljon le velük. az elmenekült 45 zsoldost a dél-afrikai köztársaságban csupán repülőgépettérítéssel vádolják.

... sr fg pi

20.34 050282 1261

sk0070 4 230 mtik2012

usa - nicaragua /1.rész/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havana, 1982. február 5. /mti/ - az egyesült államok egyre hevesebb szóbeli támadásokat intéz nicaragua ellen, s közben előkészületeket tesz a sandinista kormány megbuktatására - hangzik illetékes közép-amerikai források értékelése washington politikájáról. e források megemlítik az amerikai hírközlő szervek értesüléseit, amelyek szerint washington kérte argentinát: küldjön csapatokat salvadorba. az abc tv-társaság kongresszusi körökre hivatkozva pedig azt közölte, hogy argentin katonák - polgári ruhában - máris tartózkodnak salvadorban.

Fi

1982.02.05.

közép-amerikai illetékes körök felhívják a figyelmet arra, hogy washington szóbeli kirohanásaival és előkészületeivel egyidejűleg a somozista ellenforradalmárok honduras területéről fokozzák provokációikat nicaragua ellen. az ellenforradalmárokat az egyesült államok területén levő kaliforniai és floridai táborokban képezték ki.

megfigyelők emlékeztetnek rá, hogy reagan elnök sosem csinált titkot belőle: minden lehetséges eszközzel a nicaraguai rendszer destabilizálására törekszik. washington ezért egyebek között beszüntette a nicaraguának nyújtott segélyeket és nyomást gyakorol más országokra, hogy ők is ugyanezt tegyék.

amerikai tisztviselők közölték, hogy washington kezdeményező szerepet játszott a nicaragua-ellenes éllel létrejött - salvadort, hondurast és costa ricát magába foglaló - közép-amerikai „demokratikus közösség”, létrehozásában.

az egyesült államok, mint ismeretes, a közelmúltban többszörösére emelte a salvadornak nyújtott katonai segélyt, sőt újból fontolórra vette, hogy amerikai tengerészgyalogosokat küldjön a nehéz helyzetbe jutott junta megmentésére.

az egyesült államokban tartózkodó miguel d. escoto nicaraguai külügyminiszter így kénytelen volt megállapítani, hogy a többszöri managuai kezdeményezés ellenére washington nem érdekelt a két ország közötti kapcsolatok rendezésében. /folyt/

... ml/im fg pi

20.38 050282 1999

-.-

sk0071 4 230 mtik2013

usa - nicaragua /2. rész/

new york, 1982. február 5. /mti- afp/ap/upi/ - miguel d. escoto nicaraguai külügyminiszter csütörtökön new yorkban tartott sajtóértekezletén határozottan cáfolta, hogy országa fegyvereket szállítana a salvadori ellenzéki erőknek.

a nicaraguai külügyminiszter háromnapos magánlátogatáson tartózkodik az egyesült államokban azzal a céllal, hogy az amerikai közvéleménnyel ismertesse országa álláspontját és az amerikai-nicaraguai kapcsolatok feszültségének okait.

Fi

d,escoto sajtóértekezletén elmondotta, hogy a sandinista kormány jó kapcsolatokat szeretne kialakítani az egyesült államokkal a kölcsönös tisztelet alapján. ennek azonban az a feltétele, hogy az amerikai kormány hagyjon fel a nicaragu elleni ,,nyilatkozat-háborúval,,.

a nicaraguai külügyminiszter kijelentette, hogy kormányának tudomása van arról: argentina és venezuela segítséget nyújt a nicaraguai ellenforradalmároknak. d,escoto felhívta a figyelmet arra is, hogy ha az egyesült államok csapatokat küld salvadorba, akkor a salvadori válság könnyen áterjedhet egész közép-amerikára.

a franciákkal kötött fegyvervásárlási szerződésről szólva d,escoto rámutatott, hogy az egyesült államok elutasította nicaragua kérését és nem szállított fegyvert a sandinista kormánynak. ,,franciaország azonban megértette külpolitikánk alapelveit,, - mondta d,escoto és hozzátette, hogy országa soha nem fogja más népek elleni agresszióra használni a francia fegyvereket.

a nicaraguai külügyminiszter csütörtök este televíziós vitát folytatott jeane kirkpatrik asszonnyal, az egyesült államok-ensz-képviselőjével. az amerikai politikus többek között azzal vádolta nicaraguát, hogy brutálisan elnyomja a nicaragua-keleti partvidéken élő 250 ezer moszkito indiánt. miguel d,escoto válasza rövid volt: ,,nem tudom, ön milyen országról beszél. negyedmillió moszkito indiánt említett. közismert tény, hogy nicaragua keleti partvidéken összesen 220 ezer ember él, és a moszkito-törzshöz tartozó indiánok száma nicaraguában soha nem haladta meg a 70 ezret,,. ezután hozzátette: ,,alig hihető, hogy az amerikai elnök egyik képviselője a nicaraguán belüli elnyomásról beszélhet akkor, amikor reagan elnök néhány napja azt bizonygatta, hogy salvadorban tiszteletben tartják az emberi jogokat,,.

gó fg pi

20.41 050282 2324

.-.

sk0072 4 230 mtik2014

borba kommentár

belgrád, 1982. február 5./taszsz/ - vajon csak lengyelországról van-e szó - tette fel a kérdést pénteki kommentárjában a borba, a jugoszláv kommunisták szövetségének lapja az egyesült államok és a nato-tagországok lengyelország elleni gazdasági szankciói kapcsán. a lap rámutat: a szankciók bevezetésével és a nyugat-európai

F

szövetségesek bevonásával washington mindenekelőtt saját önző érdekeit követi. az egyesült államok úgy tekint nyugat-európára, mint amit nem szabad elveszíteni. washington megítélése szerint jelentős mértékben megváltoznának a nemzetközi erőviszonyok, ha az egyesült államok elveszítené ellenőrzését a szövetségesek felett.

a borba megállapítása szerint éppen ez az oka annak, hogy washington energikusan szembeszáll a szovjetunió és nyugat-európa közötti széles körű együttműködéssel, s megpróbálja a lengyelország és a szovjetunió elleni ,,szankciók,, végrehajtásába bevonní nyugat-európát - mutat rá a borba, hangsúlyozva: az amerikai szankciókhoz való csatlakozás hatalmas károkat okozna az nszk-nak és franciaországnak, amelyek különösen élénk gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat tartanak fenn a szovjetunióval.

... szi pl pi

20.43 050282 1198

.-.

sk0073 4 230 mtik2015

angolai - kubai közös közlemény

luanda, 1982. február 5. /taszsz/ - közös nyilatkozatban foglalkozott a kubai csapatok angolai tartózkodásának kérdésével az angolában hivatalos látogatáson tartózkodó isidoro malmierca peoli kubai és jorge paulo angolai külügyminiszter.

a pénteken luandában nyilvánosságra hozott közös nyilatkozat megállapítja, hogy a kubai csapatok agostinho neto néhai angolai államfő kérésére érkeztek angolába. angola akkor fordult kubához katonai segítségért, amikor a dél-afrikai hadereg több, mint 700 kilométeres mélységben betört angola területére és a külföldi csapatok, zsoldosok körbefogták az ország fővárosát, luandát.

a kubai csapatok az angolai kormány kérése alapján jelenleg is angolában tartózkodnak azzal a céllal, hogy együttműködjenek az angolai népi felszabadító fegyveres erőknél angolai területi egységének és szuverenitásának megőrzésére történő felkészítésében, mivel az országot továbbra is fenyegeti a dél-afrikai fajgyűlölő rendszer.

a nyilatkozat emlékeztet arra, hogy a dél-afrikai csapatok angolából történt kiűzése után egy hónappal, 1976. áprilisában az angolai és kubai kormány döntött az angolában tartózkodó kubai csapatok létszámának fokozatos csökkentéséről. nem egészen egy év

F

alatt a kubai csapatok létszámát kevesebb, mint egyharmadára csökkentették, ugyanakkor a további csapatkivonásokat az angola elleni újabb fenyegetések miatt felfüggesztették.

1978. májusában, 1979. szeptemberében, majd 1981. augusztusában dél-afrikai csapatok törték be angola különböző tartományaiba - hangoztatja a nyilatkozat. dél-afrikai csapatok tartják mind a mai napig megszállva cunene és cuando cubango angolai tartományok egyes területeit. ezek a tények azt bizonyítják, hogy az angolában tartózkodó kubai csapatok fokozatos kivonását az angola ellen elkövetett folyamatos agressziók tették lehetetlenné.

a kubai csapatokat az angolai és a kubai kormány döntése alapján fogják kivonni - akkor, amikor megszűnik az angola elleni agresszió vagy fegyveres támadás veszélye, szögezi le a közös nyilatkozat.

a két külügyminiszter nyilatkozata megállapította, hogy a kubai csapatok angolai jelenlétének kérdését az imperialista - elsősorban az amerikai - propaganda megpróbálja namibia függetlenségének problémájával összekapcsolni. ezzel kapcsolatban a kubai és az angolai kormány leszögezi: a kubai csapatok angolai jelenlétének kérdése a két ország ügye és semmiféle kapcsolatban nincs namibia kérdésével.

gó fg pi

20.57 050282 2511

-. -

sk0074 4 230 mtik2016

fkp-kongresszus - nemzetközi szolidaritási gyűlések

párizs, 1982. február 5. /mti/ - az fkp kongresszusa alkalmából pénteken este 31 francia városban nemzetközi szolidaritási gyűléseket rendeztek, s ezeken szólaltak fel a kongresszuson résztvevő külföldi küldöttségek vezetői. korom Mihály, az mszmp pb tagja, a kb titkára, a kongresszuson résztvevő magyar küldöttség vezetője a párizs melletti bobigny-ban rendezett gyűlésen mondott beszédet. a gyűlésen felszóltak az ausztráliai, az olasz és a szudáni küldöttségek vezetői is.

ds/gi ku pi

21.00 050282 0563

Fi

-. -

sk0075 4 230 mtik2017

reagan - roosevelt

new york, 1982. február 5. /taszsz/ - „ronald reagan lerombolja azt, amit apám-kormány 40-50 évvel ezelőtt épített, - ezekkel a szavakkal utasította el az egyesült államok 32. elnökének, franklin delano rooseveltnek a fia a meghívást arra a fogadásra, amelyet a fehér házban apja emlékének szenteltek.

mint a newsweek című amerikai hetilap rámutat, a jelenlegi amerikai kormányzat mind a kül-, mind a belügyekben roosevelt realista new deal irányvonalával homlokegyenest ellenkező politikát folytat. roosevelt az anarchikus kapitalista termelés állami szabályozását és ellenőrzését szolgáló intézkedések segítségével elérte, hogy az ország kilábaljon a harmincas évek elejének nagy gazdasági válságából. reagan elnök ezzel szemben meghirdette azt a politikát, amely lemond mindenféle beleszólásról a nagy üzleti körök ügyeibe és tevőlegesen hozzájárul egy új nagy válság kialakulásához.

az első lépés ebben az irányban - mutat rá a taszsz hírügynökség - az amerikai olajkiszervek rabló tevékenysége feletti állami ellenőrzés eltörlése volt, amelyek az ellenőrzés hiányát kihasználva a kőolajtermékek árának felférésével nyereszskednek, valamint a nagytőkének nyújtott jelentős adókedvezmények. legjobban a hadiipari mágánok jártak, „ajándékba kapták, reagentól az amerikai hadsereg példa nélkül álló bővítésének öt éves programját.

a washingtoni kormány ugyanakkor csapást mért a szakszervezeti mozgalomra. kiméletlenül elfojtotta a légiirányítók országos sztrájkját és szétzúzta szakmai szervezetüket, az egyik legbefolyásosabb amerikai szakszervezetet.

a nemzetgazdaság militarizálása megfelel a fehér ház kalandor külpolitikai irányvonalának, amelynek célja a nemzetközi feszültség-élezése és a katonai konfrontáció a szovjetunióval. reagan, aki szavakban szívesen hangsúlyozza ragaszkodását a roosevelti eszmékhez, gondosan elhallgatja, hogy éppen roosevelt határozta el magát a szovjetunióval való kapcsolatok megteremtésének és fejlesztésének józan politikája mellett - állapítja meg a szovjet hírügynökség.

to ku pi

21.03 050282 2100

Fi

-. -

sk0076 4 230 mtik2018

usa - madrid /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 5./mti/ - az egyesült államok eltökélt szándéka, hogy a lengyelországi események ürügyén a szocialista országok elleni propagandafórummá változtassa a madridi találkozó kedden megnyíló új ülésorozatát.

egy, a madridba induló amerikai delegációhoz közelálló személyiség szerint a kedden felszólaló haig külügyminiszternek szinte egyedüli célja, hogy „kifejezze kiábrándultságát”, a lengyelországi események miatt.

amerikai források szerint a konferenciára mintegy husz, többnyire nyugati külügyminisztert várnak, akik - szintén amerikai sugallatra - nagyjából azonos taktikát kívánnak követni genfben. reményük szerint a madridi találkozón nyugati vezetők bizonyos mértékben kárpótolhatják magukat azért, hogy a nyugat- európai békemegmozdulások idején tekintélyük alaposan csökkent.

a szocialista országoknak megvan a maguk mondanivalója arról, hogyan viszonyul ez az egész propagandakampány és a lengyel belügyekbe való nyugati beavatkozás a helsinki záróokmányhoz. bizonyos jelek szerint azonban az amerikai diplomácia azt szeretné, ha ennek a mondanivalónak a kifejtésével „nem zavarnák”, a madridban tervezett kampányt. az amerikai delegációhoz közelálló forrás ezért „nem tartja lehetetlennek”, hogy a nyugati külügyminiszterek beszédeinek elhangzását követően kísérletet tesznek a konferencia felfüggesztésére. /folyt. szerk. táj./

br/mh ku pi

21.07 050282 1488

-.-

sk0077 4 300 mtik2019

usa - madrid /2.rész/

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!!

Fi

az egyesült államok előzetesen egyeztette taktikáját a szövetségesekkel, s a forrás szerint madridban mintegy husz külügyminiszter lesz jelen, köztük néhány semleges ország külügyminisztere. a kelet- európai országok részéről nem várnak ilyen magas szintű képviselőket, s az amerikai diplomata értesre adta: a nyugat nem bánna, ha a szovjetek és szövetségeseik kivonulnának az értekezletről, ami számukra tekintélyvesztést jelentene. az amerikai küldöttségnek az a véleménye, hogy madrid a nyugat hatékony fóruma, s ezért nincs ok onnan kivonulni.

a madridban elhangzó amerikai beszéd nemcsak a lengyelországról megfogalmazott vádakat tartalmazza majd, hanem a helsinki záróokmány megsértéseinek teljes listáját: az afganisztáni szovjet beavatkozásra vonatkozó vádakat, a szovjet emigráció és csökkenésének tényeit, a szovjet „helsinki-figyelők”, letartóztatását és a nyugati rádióadások zavarását is.

az a tény, hogy a madridi találkozó soros elnöke a lengyel küldöttség vezetője lesz, „nem zavarja”, az amerikai diplomácia elképzeléseit. a lengyel kérdés alapos megvitatása után egyes nyugati javaslatok szerint a nato-delegációknak indítványozniok kell az értekezlet felfüggesztését. ez azonban az amerikai elképzelés szerint nem jelentheti a konferencia lezárását, mert mint a diplomata kijelentette, ezzel „elvesztenénk a fórumot”, ahol elítélhetjük a helsinki záróokmányt megsértő ügyeket,.

br/mh ku pi

21.19 050282 1569

-.-

sk0078 4 230 mtik2020

amerikai gépek - salvador

washington, 1982. február 5./mti-afp/ - az egyesült államok modern harci repülőgépeket szállít salvadornak - jelentette be pénteken a pentagon szóvivője.

az amerikai hadügyminisztérium közlése szerint salvador c-123-as csapatszallító-repülőgépeket, valamint felderítő- és könnyű bombázókat kap. a szóvivő nem adott választ arra, hogy a repülőgépek szállítása már folyamatban van-e, s hogy várható-e az amerikai katonai tanácsadók létszámának növelése. azt azonban kijelentette: a

Fi

közelmultban megszavazott 55 millió dolláros pótszegélyből 25 milliót szánnak a junta hadserege fegyverzetének pótlására, a többi 30 milliót a salvadori kormány csapatok távközlési, felderítő eszközeinek fejlesztésére, lőszervásárlásra fordítják.

a szóvivő jelezte azt is, hogy az egyesült államok újabb pótszegélyt ad salvadornak a katonai személyzet kiképzési költségeinek fedezésére. jelenleg a junta 1500 katonájának kiképzése folyik az egyesült államokban.

fg pi

21.22 050282 1005

-.-

sk0079 4 230 mtik2021

rövid hírek

biokémikus professzor

1982. február 5. /mti/ - dr. nagy lászló, magyarország stockholmi nagykövete február 4-én ünnepélyes keretek között adta át dr. lars ernster, magyar származásu biokémikus professzornak, a stockholmi egyetem biokémiai intézete vezetőjének a magyar tudományos akadémia tiszteletbeli tagságáról szóló oklevelet.

választások

vaduz, 1982. február 5. /reuter/ - liechtenstein férfi lakossága szombaton választja meg a svájc és ausztria között fekvő piciny ország 15 fős parlamentjének tagjait. az ország törvénye a nők számára mindezig nem engedélyezi a szavazati jogot.

letartóztatások

belfast, 1982. február 5. /ap/ - az észak-ír biztonsági erők pénteken a tartomány több pontján őrizetbe vettek összesen 29 személyt, akikről feltételezik, hogy az ira gerillái. a nagyszabásu razzia eredményeként a rendőrségnek sikerült több fegyverrejtekhelyet is felfedni.

szi pl pi

21.24 050282 0954

R

-.-

sk0080 4 800 mtik2023

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-0033-ig

budapest, 1982. február 5. /mti/

sk0001 várható

sk0002 heti várható (m. t.)

sk0003 rövid hírek:

athén: szovjet tengerészek - segítségnyújtás

olo: norvégia - hadgyakorlat

washington: usa - repülőgépanyahajók

sk0004 lengyel hírek /1. rész/

sk0005 lengyel hírek /2. rész/

sk0006 lengyel hírek /3. rész/

sk0007 brezsnyev-javaslat - amerikai elutasítás

sk0008 amerikai költségvetés

sk0009 moszkvai csempészügy

sk0010 felújított palota a kremlben

sk0011 dél-korea-letartóztatások

sk0012 malaysia-kambodzsa - kínai kommentár

sk0013 salvador

sk0014 cheysson stockholmban

sk0015 nszk - enyhülés

sk0016 fkp-kongresszus

sk0017 papandreu-nyilatkozat

sk0018 haiti

sk0019 ensz - izrael

sk0020 rövid hírek:

bogota: kolumbiai kábítószer

manila: fülöp-szigetek

south haven: atomerőmű-robbanás

sk0021 namibia - angolai elutasítás

sk0022 levél reaganhez - török kp /1. rész/

sk0023 levél reaganhez - török kp /2. rész/

sk0024 merénylet bécsben

sk0025 reagan-kormány politikája - szovjet hetilap

sk0026 sorsa - elutazás

sk0027 usa - nyugat-európa - földgáz

sk0028 weinberger

sk0029 kanada - szovjet földgáz

sk0030 nszk-nagy-britannia

sk0031 weinberger - közel-kelet /1. rész/

sk0032 weinberger - közel-kelet /2. rész/

sk0033 szocintern-küldöttség - közlemény

im

21.57 050282 1566

R

-.-

sk0081 4 800 mtik2024

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0034-0064-ig

sk0034 agguitt

sk0035 rövid hírek:

aden: romesh chandra
 london: légitársaság csődje
 milánó: olasz terrorista

sk0036 pravda-lemp

sk0037 madrid - szovjet állásfoglalások /1. rész/

sk0038 madrid - szovjet állásfoglalások /2. rész/

sk0039 rövid hírek:

helsinki: karjalainen
 liverpool: összezsapások
 nyugat-berlin: lengyel géprablók pere
 pistoia: emberrablás
 párizs: nyugat-európai unió - légi fegyverek-
 közés

sk0040 fegyverexport - japán /1. rész/

sk0041 fegyverexport - japán /2. rész/

sk0042 skp kb - carrillo /1. rész/

sk0043 skp kb - carrillo /2. rész/

sk0044 egyiptom - izrael

sk0045 nato-kémközpont

sk0046 ss-20-as rakéták /1./

sk0047 ss-20-asok - bonni kormányzóvivő

sk0048 lengyel hírek

sk0049 javítás az mtik 1020-ra

sk0050 emberi jogok - magyar felszólalás

sk0051 irán - kapcsolatok

sk0052 brit szankciók

sk0053 nato - madridi találkozó /1. rész/

sk0054 nato - madridi találkozó /2. rész/

sk0055 kambodzsai nemzetgyűlés

sk0056 suriname

sk0057 carrington - thaiföld

sk0058 salvador - guatemala

sk0059 fkp-kongresszus -2./1. rész/

sk0060 fkp-kongresszus -2./2. rész/

sk0061 francia államosítási törvény

sk0062 nemzetközi keresztyén szervezet

sk0063 beitz-varsói látogatása

sk0064 nyugatnémet parlament /1. rész/

im

21.57 050282 1601

Fi

--

sk0082 4 800 mtik2025

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0065-0082-ig

sk0065 nyugatnémet parlament /2. rész/

sk0066 usa-nszk - izvesztyija

sk0067 törökország - demokratikus front

sk0068 egk - fejlődő országok

sk0069 seychelle - szigetek

sk0070 usa - nicaragua /1. rész/

sk0071 usa - nicaragua /2. rész/

sk0072 borba kommentár

sk0073 angolai - kubai közös közlemény

sk0074 fkp-kongresszus - nemzetközi szolidaritási gyűlések

sk0075 reagan - roosevelt

sk0076 usa - madrid /1. rész/

sk0077 usa - madrid /2. rész/

sk0078 amerikai gépek - salvador

sk0079 rövid hírek:

vaduz:

biokémikus professzor

belfast:

választások

sk0080 tartalomjegyzék 1.

letartóztatások

sk0081 tartalomjegyzék 2.

sk0082 tartalomjegyzék 3.

im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: kopreda dezső

heltai andrás

pirityi sándor

- v e g e -

21.58 050282 1114

Fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60-010/4

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 06.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 6. szombat /mti/-

párizs: folytatja munkáját az fkp xxiv. kongresszusa

stockholm: claude cheysson francia külügyminiszter tárgyalásai

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka

london: hoszni mubarak egyiptomi elnök érkezése

bangkok: lord carrington brit külügyminiszter tárgyalásai

belgrád: velajati iráni külügyminiszter látogatása

new york: a nicaraguai külügyminiszter megbeszélései

df

06.14

060282 0484

F30

Vm